

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 3 maart 2011

MEDITATIE

Biddag: Wie zal ons het goede doen zien?

Bijna nooit is de nood voor David zo groot geweest als nu hij deze vierde psalm heeft gedicht. De meeste verklaarders zijn van mening dat Psalm 4 ontstaan is bij Mahanaïm. Daar was David heen gevluht in het Overjordaanse.

Gevlucht voor Absalom, zijn eigen kind. Dat is bang, dat is benauwd. Toch was het voor David zo'n slechte tijd nog niet. Hij had ook tijden in zijn leven gehad, dat hij niet voor Absalom, maar voor God op de vlucht was. Dat is veel erger. Nee, Psalm 3 en 4, die ons een blik gunnen in het hart van David bij Mahanaïm, leren ons dat het hem goed is, verdrukt te zijn geweest.

Maar niet allen in het leger van de koning kennen die zielenvrede, die het deel van David is. Niet allen mogen in vrede tezamen nederliggen en slapen (vs. 9). "Velen zeggen: wie zal ons het goede doen zien?" Davids helden zien het donker in. Absalom heeft van Dan tot Berseba een machtig leger verzameld en Davids

**Velen zeggen: Wie zal ons het goede doen zien?
Verhef Gij over ons het licht
Uws aanschijns, o HEERE!**

Psalm 4:7

mannen zijn moe. Zeker, zij zijn bitter van gemoed als een beer, die van jongen beroofd is in het veld. Maar toch zien zij met grote zorg de toekomst tegemoet. Weinig verstaan zij van de zielenrust van hun koning. Hoe komt dat? Omdat zij de God van David niet kennen. En voor wie God niet tot zijn deel heeft, is de toekomst altijd bang. Zo kunnen wij het soms rondom ons horen: wie zal ons het goede doen zien? Men is bang voor de toekomst, men wil zekerheid hebben, maar heeft geen toevlucht. Men vraagt naar het goede, maar men vraagt niet naar God! Men wil af van werkloosheid, men is bang voor armoede, men wil niets prijsgeven van zijn verworven 'rechten', maar men

wil de zonde niet haten en laten, nee, nooit! Wij mogen daar wel op wijzen in deze tijd, waarin de biddag weer gehouden zal worden. Wij mogen er wel op wijzen dat de bekwaamste economen, juristen, staatsmannen en deskundigen met al hun zoeken naar het 'goede', voortdurend die ene factor in hun beschouwingen overslaan: de zonde van Nederland. We willen het goede genieten en de zonde niet laten. Hier hebt u de breuk van ons aller leven! Hier hebt u het punt, waar de hoge God ons hebben wil: wij moeten zondaar voor God worden als natie, maar ook persoonlijk. Wij moeten niet naar het goede, maar naar God leren vragen in ons leven, en dat door hartvernieuwend genade. Want buiten God is er geen goed.

Wat is Davids gebed dan uitnemend. "Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o HEERE!" David had reden om vele dingen te vragen: overwinning in de strijd, verlossing van zijn vijanden, terugkeer naar Jeruzalem, enz. Hij vraagt echter slechts dat ene: het licht van Gods aanschijn. Dat is hem alles, dat is hem genoeg. Hij weet, dat heel zijn koningschap zonder dat licht van 's Heeren aanschijn slechts blinkende schijn is. Wat is dat ook voor ons nodig! Van nature bekommeren wij ons niet om dat licht van Gods aanschijn. Wij begeren een gemakkelijk leven, netjes goddeloos, en liefst zonder kruis en druk.

Krijgen wij moeiten, zorgen en verdriet, dan begeren wij daar vanaf te komen, maar met vasthouden van onze zonden en hartstochten. Zie daar ons aller doodstaat getekend: het is ons niet om God te doen.

In het paradijs bestond het goede voor ons uit Gods gemeenschap; nu bestaat het goede voor ons uit een voorspoedig leven zonder God. Als u nog nooit een betrekking gekregen hebt op het licht van Gods aanschijn, dan kunt u daaruit afleiden dat u nog onbekeerd bent! Vraag dan God

Inhoud

89e jaargang

Nr. 22

- 1 Biddag: Wie zal ons het goede doen zien?
- 2 Preken, kunst of gunst? (1)
- 3 Wat is uw naam?:
De namen van Gods kinderen (9)
- 4 Panel Presentie: Oproep voor de biddag
- 5 Het geestelijk nut van de beproeving (6)
- 5 Even maar...
- 7 Curatorium van de Theologische School
- 8 Bladzijden uit een synodaal journaal (15)
- 9 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 14 Berichten
- 14 Kerkdiensten

om de opening van uw ogen en om de ontdekking van uw schuld. Maar is door genade dat licht van Gods aanschijn u alles geworden, ja, meer waard dan duizend werelden, dat het uw verzuchting zij:

*Doe Gij, o Heere, na 't angstig klagen,
Ons 't lieflijk licht Uws aanschijns da-
gen, En wil Uw rijke gunst ons bién.*

Capelle a/d IJssel, ds. A. Moerkerken

miletiek, de predikkunde. Om te mogen luisteren wat de tekst zegt én wat ze bedoelt, dus om de tekst te mogen verklaren én toepassen aan de hoorders. Wij noemen dit een Schriftuurlijk-bevindelijke prediking. In deze prediking wordt de bevinding niet op de tekst gelegd, maar komt de bevinding altijd vanuit de tekst op. Later hopen we daar nog wat meer van te mogen zeggen. Nu geven we alleen het kader daarvan aan.

1

Preken, kunst of gunst?

De eerste Nederlandse Homiletiek

Preken, wat is dat eigenlijk? En hoe moet dat eigenlijk? Het zijn vragen waar iedere dienaar des Woords mee te worstelen heeft. Het zijn tevens vragen waar ieder gemeentelid zo zijn eigen mening over zal hebben.

Niet zelden wordt gedacht dat het preken bij de dienaren des Woords een vanzelfsheid is. Ze 'kiezen' een tekst, kijken er even naar, lezen er wat op na en op de kansel lijkt het vanzelf te gaan. 'Het ging vanzelf, dominee' zo kun je later horen. Of: 'dat ging gemakkelijk vanochtend'. En soms mócht het ook echt gaan. Maar dan niet omdat de dienaar het zo goed gedaan heeft, maar omdat de Heere opening gaf in de prediking. Er kwam 'water onder het scheepje' zoals onze ouden dat dan wel eens zeiden. Soms echter moet de dienaar bij al die opmerkingen ook wel eens denken: 'Het is maar goed dat ze niet weten dat ik blij was dat ik 'amen' kon zeggen. Het viel juist zwaar vanmorgen'.

Nee, als het goed is, is preken niet een vanzelfsheid en gaat het nog minder vanzelf! Als u Gods knechten zou vragen of zij preken kunnen, dan zouden ze het wel zeggen, wanneer ze tenminste op hun plek zijn: 'Nee, en ik zal het nooit leren ook!' Want preken is geen 'kunst', die wij ons eigen kunnen maken. Maar preken is een gunst, een gave waarvan Gods knechten zo nodig hebben dat de Heere het hen telkens weer schenkt. Want alleen als de Heilige Geest hen te spreken geeft, komt er opening. En dat wordt gevoeld! Als het regent op de kansel, drupt het in de gemeente. Mag u het wel eens opmerken?

Dat neemt echter niet weg dat de tekst wel eerst biddend moet worden voorbereid en bestudeerd. Dat is immers naar Gods Woord. 'Met een voorbe-

dacht lied op de harp' zegt Psalm 92. Gods Woord is het waard om biddend overdacht te worden voordat de predikant naar de preekstoel gaat. En Gods Woord eist dat ook van dienaren van het Goddelijke Woord. Want zij spreken geen woord van mensen, maar Gods Woord. En dat is altijd alleen na spreken wat de Heere ons eerst heeft voorgezegd: zo zegt de Heere!

Theologische school

Daarom wordt aan onze theologische school ook het vak 'homiletiek' gegeven. Dat betekent letterlijk: predikkunde. U zult begrijpen dat onze studenten daar niet de 'kunst' van het preken leren, maar dat ze daar wel handvaten krijgen om de preek op een zo goed mogelijke manier voor te bereiden. We zijn immers wars van geestdrijverij waarbij de dienaar zonder tekst en zonder voorbereiding de preekstoel op gaat en 'het van boven moet hebben'. Anderzijds zijn we ook wars van een preek die alleen maar letterwijsheid in zich heeft en waar het werk van Gods Geest niet in bemerk wordt.

Nu, daar tussenin beweegt zich de ho-

Johannes Hoornbeek

Waarom? Omdat de prediking waarin het bevindelijke element een plaats heeft, niet iets is van de laatste eeuw. Integendeel! Reeds in 1645 kwam het eerste handboek uit dat aan de Schriftuurlijk-bevindelijke prediking leiding wilde geven. De letterlijke titel van dit boek luidt: '*Tractatus de Ratione Consionandi*', ook wel kortweg '*de Ratione Consionandi*' genoemd. Hoornbeek heeft dit boek in het Latijn geschreven, maar in 2009 heeft dr. T. Bienen het in het Nederlands vertaald en ingeleid. Hij gaf dit boek de titel 'De eerste Nederlandse Homiletiek' mee. Met deze titel zullen we in deze artikelen over dit boek spreken. Het is waar wat dr. T. Bienen in zijn inleiding schrijft: 'Hoornbeek heeft de predikers van zijn tijd gevormd en de predikers van alle daarna komende tijden ook een theologische bezinning op de prediking vanuit reformatische visie nagelaten'.

Wie was Johannes Hoornbeek? Laten we kort iets van hem mogen zeggen voordat we de volgende keer DV naar zijn handboek bij de prediking zelf gaan kijken.

Hoornbeek werd geboren op 4 november 1617 te Haarlem. Reeds op 16-jarige leeftijd gaat hij theologie in Leiden studeren. Ook volgt hij colle-

ges van Gijsbertus Voetius in Utrecht. In 1639 wordt hij als predikant bevestigd in de Nederlandse gemeente onder het kruis te Müllheim. Reeds vijf jaar later, in 1644, wordt hij hoogleeraar aan de Utrechtse hogeschool als opvolger van prof. M. Schotanus. Tien jaar later verwisselt hij deze leerstoel voor die in Leiden.

Op 1 september 1666 overlijdt 'deze grote in de geschiedenis van de theologie in de Nederlanden op de leeftijd van slechts 48 jaar'. Al zijn krachten heeft hij mogen geven in de dienst des Heeren. Jong mocht hij reeds ingaan in de vreugde zijns Heeren.

Betekenis

In zijn betrekkelijk korte leven heeft Hoornbeeck zich allereerst ingezet voor de prediking. Hij wilde studenten in de theologie leren Gods Woord uit te leggen naar de maatstaven van Gods Woord Zelf! Want 'geen profetie der Schrift is van eigen uitlegging' (2 Petr. 1:20). Onze kanteekenen zeggen daarvan: '...waarmede zij den mensen uitleggen en verklaren niet hun eigen goeddenken, maar den raad Gods; niet wat hun eigen gemoed maar wat de Geest Gods hun ingeeft'.

Het moet zijn naar 'den eenparigen zin der Heilige Schrift, die zelve allerbest haar mening verklaart'. Dat is wat Hoornbeeck voorstond. Luther en Calvijn hebben niets anders gezegd. Hierbij had Hoornbeeck wel te strijden tegen Remonstranten, Socinianen en Coccejanen. Deze strijd spitste zich toe op 'de sabbath en de verbondstheologie'. Zo kwam Hoornbeeck op voor een strenge zondagsviering. Hoewel er veel van te zeggen is, laten we dat nu rusten.

Naast zijn inzet voor de zuivere prediking had Hoornbeeck ook veel aandacht voor het pastoraat. Dat blijkt wel uit zijn stichtelijke werkjes. Een van de bekendste pastorale werkjes van Hoornbeeck is de *'Euthanasia, ofte wel sterven; waer in veel voorbeelden der stervenden en hun laatsten doodtspreuken verhaald worden'*. Het gaat over de stervensbegeleiding. Een onderwerp waar heel veel van te zeggen zou zijn. Maar ook dat laten we nu rusten. Misschien dat we op dit pastoraat later nog eens op terug mogen komen. In de komende artikelen willen we nader ingaan op zijn handboek bij de prediking.

(wordt vervolgd)

's-Gravenpolder, ds. E. Hakvoort

WAT IS UW NAAM?

9

Christen

'Maar indien iemand lijdt als een Christen, die schame zich niet, maar verheerlijke God in dezen dele.'

1 Petrus 4:16

De naam Christen is een van de heerlijkste namen die in de Schrift aan Gods kinderen wordt gegeven. Men hoort er immers zo duidelijk de naam Christus in terug.

Het is vanouds een gewoonte dat discipelen naar hun meester worden genoemd. Het is voor iedere discipel ook een eer om de naam van zijn meester te mogen dragen. Dat geldt hier wel in zeer bijzondere zin. Het is de neerbuigende goedheid van Christus dat Hij Zijn naam aan zulke gevallen mensen wil verbinden.

Christus betekent Gezalfd. Het is de ambtsnaam van de Middelaar. In antwoord 32 van de Heidelbergse Catechismus lezen we dat ook de Christenen de zalving van Christus deelachtig zijn. Net als hun Meester worden zij verordineerd en bekwaam gemaakt tot het Profetisch -, Priesterlijk - en Koninklijk ambt. De zalving van de Heilige Geest, waarmee Christus is gezalfd, druipet ook af op Zijn geestelijk lichaam. Zonder de olie des Geestes is niemand bekwaam om Christen te zijn. Na het paradijs zijn wij ambtsdrager af.

Er zijn vele christenen die de naam Christen niet kunnen dragen. De Schrift spreekt ook over een bijna-christen. Agrippa sprak tot Paulus: 'Gij beweegt mij bijna een Christen te worden'. Er zijn naam-christenen. Zoals de Joden, die zich erop beroemen Abrahams zaad te zijn. Er zijn mond-christenen. Christus zegt: 'Niet een iegelijk die tot Mij zegt Heere Heere zal ingaan in het koninkrijk Gods'. Er zijn zondags-christenen, die in de week niet van de wereld te onderscheiden zijn. Met het zondagspak gaat ook het christen-zijn de kast in tot de volgende zondag. Wat doet het schade als zulken zich christen noemen. Van nature wordt Christus door ons als Profeet niet geloofd, als Priester niet benodigd en als Koning niet gediend.

Deze naam is voorbehouden aan de ware christenen. Dit zijn de lidmaten van Christus. Zij zijn door het geloof Christus ingelijfd. Zij leren in de geloofsoefening Christus als Profeet, Priester en Koning kennen. Zulken durven zich naar hun Meester vaak niet te noemen. Zij zeggen met Petrus: 'Heere ga uit van mij, want ik ben een zondig mens'. En dat is de man die had beleden: 'Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods'. Het is zo'n heilgeheim dat de rijke Christus en een arme christen juist zo heel goed bij elkaar passen.

Hier wordt gesproken over het *lijden* als een Christen. Iedere Christen krijgt gemeenschap aan het lijden van Christus. Ook daarin moet de discipel zijn Meester gelijkvormig worden. Petrus schrijft in vers 14: 'Indien gij gesmaad wordt om den Naam van Christus, zo zijt gij zalig'. Er wordt van deze tekst echter ook wel misbruik gemaakt. Te snel ziet men het lijden soms voor het lijden als Christen. Wij zelf kunnen er ook de oorzaak van zijn. Vaak lijden we voor onze eigen naam en dat lijden is hier niet bedoeld. Een Christen gaat de naam van Zijn Meester belijden. Niet alleen met de mond, maar ook met de daad. Een Christen herken je aan daad, praat en gewaad. Aan handel en wandel.

Nunspeet, ds. A. Schot

Panel Presentie

Oproep voor de biddag

Lectori Salutem,

Het Panel Presentie, een platform binnen de gereformeerde gezindte dat gericht is op het uitdragen van Bijbels genormeerde standpunten in de samenleving, wil graag het volgende onder uw aandacht brengen.

Binnen het Panel Presentie zijn diverse onderwerpen continue aan de orde. Die onderwerpen worden ook gedeeld in andere samenwerkingsverbanden, zoals het Platform Waarden en Normen, de Stuurgroep (homo)seksualiteit van de VGS, en het Platform Zorg voor Leven. Het gaat om de volgende existentiële thema's:

1. Seksualiteit

We leven in een geseksualiseerde samenleving. Het heilzame zevende gebod uit de Wet der Tien Geboden, waarin het gaat om het rein en integer met elkaar omgaan in het huwelijk en daarbuiten, wordt met voeten getreden. De seksuele moraal blijkt sterk onder druk te staan, hetgeen zich onder meer uit in het praktiseren van zowel homo- als heteroseksuele relaties. Een oproep tot weerkeer naar Gods geboden wordt veelal afgedaan als betuttelend, en men vindt dat dit geen recht doet aan het recht van elk individu op ontplooiing.

2. Gelijksdenken

Steeds meer wordt artikel 1 van de grondwet, het zogenaamde antidiscriminatie beginsel, verheven tot een soort superartikel. Dit heeft consequenties voor andere vrijheden uit de grondwet, zoals de vrijheid van godsdienst, de vrijheid van vereniging en de vrijheid van onderwijs. Een belangrijk voorbeeld is de poging om de enkele feitconstructie uit de Algemene Wet Gelijke Behandeling te schrappen. Dit denken vanuit

het gelijkheidsbeginsel heeft consequenties voor personeelsbeleid en toelatingsbeleid op scholen en in organisaties. Maar het kan ook gevolgen hebben voor het politieke en kerkelijke leven.

3. Vrijheid van onderwijs

Mede als gevolg van de genoemde thema's (homo)seksualiteit en gelijkheidsdenken staat het bestaansrecht van het christelijk/reformatorisch onderwijs regelmatig ter discussie. Dit wordt nog versterkt door de mening van sommige seculiere partijen dat leerlingen in het bijzonder onderwijs worden geïndoctrineerd, en door de pogingen om op allerlei manieren invloed te hebben op het lesprogramma, de lesmethodes en de kerndoelen, bijvoorbeeld als het gaat over schepping en evolutie. In veel van deze discussies is de vrijheid van onderwijs in het geding.

4. Leven en dood

De eerbied voor het leven en de beschermwaardigheid daarvan komen steeds meer onder druk te staan. De abortuspraktijk, met ruim 30.000 geregistreerde abortussen per jaar, en de euthanasiepraktijk in Nederland zijn schrikbarend. Momenteel loopt er een sterke lobby om mensen die 'klaar zijn met het leven' de ruimte te bieden om onder begeleiding van artsen een eind aan hun leven te laten maken in een zogenaamde levenseindekliniek. Dit alles onder het mom van het recht op een waardig levenseinde en van de doorgesloten zelfbeschikking.

5. Zondag

Steeds opnieuw worden aanvallen gedaan op de zondag. In plaats van deze dag te besteden in dienst van de Heere en als heilzame dag van rust, wordt er continue geprobeerd op dit beginsel in te breken. Dat heeft gevolgen voor vele sectoren in het maat-

schappelijk leven, maar ook voor de positie van christenen die gestalte willen geven aan de opdracht om niet van de wereld te zijn, maar wel in de wereld te staan.

De onderwerpen zijn wellicht nog uit te breiden en er is veel meer van te zeggen. Alleen de hoofdlijnen zijn aangestipt. Duidelijk is dat Nederland zich in woord en daad afwendt van de Tien Geboden, waarin de Heere ons een wet om naar te leven heeft geschonken.

Vanuit het Panel Presentie, en ook gedragen vanuit de andere samenwerkingsverbanden, ontstond de diepe behoefte om dit te delen met de kerken. Niet alleen als melding, maar vooral ook als oproep, om met het profetisch getuigenis van de kerk Gods geboden te proclameren, met daarbij de oproep tot bekering en geloof, en de mogelijkheid tot verlossing van de macht der zonde door het werk van de Heere Jezus Christus.

Aan die proclamatie is onlosmakelijk verbonden het gebed om vergeving, om verzoening, om een wederkeer naar de Heere en Zijn dienst. Dat gebed is nodig in de binnenkamer van ieder persoonlijk, maar ook in de openbare gebeden in de gemeente en in de kerk. Vandaar dat het Panel Presentie de kerken oproept om in de biddagdiensten deze nood ook te gedenken, in de prediking of in de gebeden.

Geve de Heere ons allen de gestalte van Daniël, die zich de schuld toe-eigende, en vervolgens smeekte om barmhartigheid en vergeving: 'O Heere, hoor! O Heere, vergeef! O Heere, merk op en doe het, vertraag het niet. Om Uws Zelfs wil, o mijn God!'

Namens het Panel Presentie,
P. Schalk, voorzitter

Het geestelijk nut van de beproeving

Een christen zei eens in een gezelschap van Gods kinderen: 'Welke bittere kruiden de Heere Zijn kinderen ook te drinken geeft, er is één kruid dat nooit zijn zoetheid verliest'. Toen hem gevraagd werd, wat hij daarmee bedoelde, antwoordde hij: 'Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid'.

Tot verheerlijking van Christus

1. Kruisdragen geeft: gelijkvormigheid aan Christus

Volgens Romeinen 8 is kruisdragen Gods middel om ons niet alleen za-

lig te maken, maar ook gelijkvormig te maken aan Zijn Zoon. In bepaalde opzichten lijken we op de Heere Jezus, maar in andere opzichten zijn we zo vleselijk! De Heere gebruikt kruisen om te verlossen van onze vleselijkheid en vleselijke begeerten. Hij wil ons het beeld van Zijn Zoon gelijk maken. Dit is ook voor ons de weg. We moeten alleen op Christus zien. Daarom neemt Hij alle steunsels in ons leven weg.

2. Kruisdragen geeft: gehoorzaamheid in Christus

Kruisdragen maakt ons gewillig om

Gods weg te bewandelen. Simon van Cyrene ging zijn eigen weg toen hij Christus' pad kruiste. Maar als God ons onze eigen weg laat gaan, zullen we de weg van heiligende gehoorzaamheid missen. We zullen Christus' heiligheid niet deelachtig worden. Wanneer we voelen dat we de kracht missen om ons kruis op te nemen, moeten we op Jezus zien en gehoorzaam in Zijn voetstappen volgen.

3. Kruisdragen geeft: bevestiging door Christus

Wees bemoedigd: het kruis bevestigt het kindschap en verbindt met Christus. Hij weet hoe moeilijk het is voor het vlees, maar bedenk dat Hij ieder kruis toemeet. Dat is de weg die Hij voor ons heeft uitgestippeld zodat we Hem gelijk worden en in Hem blijven.

4. Kruisdragen geeft: loutering door Christus

Het kruis bewijst dat we het goud van

Even maar.....

Er zijn woorden, die je vaak leest en hoort. Maar dringt de werkelijkheid ervan ook tot ons door? We zijn immers zulke oppervlakkige lezers en hoorders. Een voorbeeld daarvan is, wanneer in elke huwelijksdienst vanuit de korte huwelijksformulier dus, het volgende wordt voorgehouden, niet alleen aan het jonge bruidspaar, maar aan allen die het horen en lezen.

Dan horen we over de gewisse hulp van God: *'...dat de Heere de getrouwen Zijn hulp en bijstand altijd wil bewijzen ook wanneer men zulks allerminst verwacht'*. Laat dat eens tot u doordringen. Er kunnen zaken zijn, of komen, in het huwelijks- en gezinsleven, die zo moeilijk en onoplosbaar zijn, dat je er niet doorheen ziet. Alles zit muurvast. Je weet het niet meer. Wat heb je nog te verwachten? Zeker ook gezien eigen zonden, schuld en tekorten. Wat kun je

anders verwachten dan één grote puinhoop? En dan dit woord op de trouwdag, dat ieder echtpaar vanuit de Heilige Schrift wordt voorgehouden. Met ook nog het woord *'altijd'* erbij.

Ja maar... kunnen we dat zomaar zeggen? Nee, natuurlijk niet zo maar. Dat is niet vanzelfsprekend. Dit wordt wonderlijk in Woord Gods gegrond: God Die helpt in nood, in deze huwelijksnood. Dat staat op twee pijlers. Met de schuld, nood en ellende mogen we voor Gods aangezicht komen, om twee redenen.

In de *eerste* plaats: het huwelijk is Gods eigen instelling. Het is uit eeuwige, goddelijke gedachten voortgekomen. Dit unieke levensverbond, dat een man en een vrouw alles, maar dan ook alles samen zullen delen, totdat de dood hen scheidt. Daarom mogen we dit zó in ons gebed de Heere voorleggen: 'Heere, omdat het Uw ei-

gen inzetting is, mogen we U onze bange nood voorleggen, hoewel we het niet verdienen, het verzonddigd hebben'.

En de *tweede* reden, waarom we het de Heere mogen voorleggen is: omdat de Middelaar begonnen is op een bruiloft in Kana in Gallilea om Zijn Middelaarsheerlijkheid te openbaren. Daarmee eerde Hij de scheppingsinzetting van Zijn Vader. Hij wilde daar komen en werken. Daar wilde Hij tonen, Wie Hij was en hoe Hij werkt, uit louter genade. Dat is toch niet tevergeefs geweest? Omdat Jezus in de nood, die zo spoedig in dat pas gesloten huwelijk kwam, wilde voorzien, mag nu in Zijn naam en krachtens Zijn verdienste de Heere worden voorgelegd: 'Zou U dan nu alleen om Jezus ' wil ons willen aanzien en helpen'. De nood is nooit te klein en zeker ook niet te groot voor Hem. Twee redenen, waarom God ook nu nog kan en wil helpen

Gods eigen keuze zijn. De grote Goudsmid waakt over Zijn volk in hun verdrukking totdat Hij Zijn spiegelbeeld in hen ziet. Er is veel vleselijkheid die in ons leven zal moeten worden weggebrand tot de heerlijkheid ons wacht.

5. Kruisdragen geeft: onderwerping onder Christus

We moeten leren om met ons kruis in te stemmen. Wanneer we volgelingen van Christus zijn, zal niet alles zomaar goed met ons gaan. God belooft ons geen hemel op aarde. Het leven is een woestijnreis. Onderweg zullen we verdrukking hebben, om ons te oefenen in de kunst van zelfverloochening in plaats van zelfbehagen.

6. Kruisdragen laat ons zien: de getrouwheid van Christus

We kunnen zo snel ontmoedigd raken in ons kruisdragen. Maar droeg Jezus niet het zwaarste deel van het kruis, het verdienende deel? Want Hij, en niet Simon werd aan het kruis genageld. Daarom zullen wij niet in elkaar zakken. Hij droeg de last van onze zonden. Zullen wij niet, uit dankbaarheid, gewillig zijn om een lichter deel van het kruis te dragen omwille van onze lieve Zaligmaker?

7. Kruisdragen laat ons zien: het medelijden van Christus

Jezus, Die voor een schuldig zondaarsvolk naar het kruis ging, is nu verhoogd aan de rechterhand van de Vader. Eén van de dingen die Hij doet als de medelijdende Hogepriester, is kracht geven om in Zijn voetstappen te volgen. Hij leert dat we zonder Hem niets kunnen dragen, maar dat we met Hem alles kunnen dragen.

8. Kruisdragen geeft: groei in Christus

Paulus schrijft: 'En alle kastijding, als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn; doch daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid degenen die door dezelfde geoefend zijn'. Wanneer we mopperen onder ons kruis, volgen we niet de Meester. Dat belemmert geestelijke groei. Discipelschap wordt getoond in het opnemen van het kruis en het volgen van Hem.

9. Kruisdragen geeft: vreugde in Christus

Hebreeën 12:1 en 2 zegt: 'Laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is; ziende op de overste Leidsman en Voleinder

des geloofs, Jezus, Dewelke, voor de vreugde die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen, en de schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand van de troon Gods'. God wil ons op het punt brengen waar we roemen in het kruis, en het voor grote vreugde achten wanneer we een dienstknecht van de Heere Jezus mogen zijn onder moeilijke omstandigheden. De vreugde van het altijd met Christus zijn, en het verlost zijn van het lichaam dezes doods.

10. Kruisdragen laat ons uitzien naar: toebereid zijn voor Christus in heerlijkheid

Door het kruis dragen krijgen wij de neiging om meer te verlangen naar het hemelse Jeruzalem. 'Het leven is mij Christus en het sterven is mij gewin... hebbende begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn; want dat is zeer verre het beste'. God wil dat Zijn volk aan Hem gebonden is en verlangt naar hun toekomstig thuis. Vaak bereikt Hij dat door kruis dragen. 'Want onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid'.

De uitkomst in de beproeving maakt duidelijk aan welke kant we staan. Het karakter van het geloof komt dan aan het licht.

Uitkomst van de beproeving

De beproeving heeft een oefenend element. Die op de proef gesteld wordt, raakt gehard, komt door alles heen vaster in het geloof te staan. Paulus schrijft in Romeinen 5 over het roemen in de verdrukking, omdat de verdrukking lijdzaamheid werkt; en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop.

De gelovige leert meer volharden. Hij of zij leert zich aan God te gewennen en vrede hebben (Job 22:21). In de verdrukking wordt ondervonden dat God waarachtig is, dat Zijn beloften waar zijn, dat Christus een volkomen Zaligmaker is.

Deze vrucht van de beproeving is voor Jakobus zelfs een rede tot grote vreugde (Jak. 1:2).

De uitkomst van de beproeving is ook reinigend en louterend. Calvijn zegt: 'Het kruis speent ons aan de zonde.

Het reinigt ons van hoogmoed, aanmatiging en blinde eigenliefde'.

Het wordt zo teer gezegd in Zondag 9 van de Heidelbergse Catechismus: 'Dat mijn God en Vader al het kwaad, dat Hij mij in dit jammerdal toeschikt, mij ten beste wil keren'.

Het lijden van de christen dient tot afsterving van het oude zondeleven. Het richt ons hart in verlangen en hoop op de heerlijkheid die aan ons zal geopenbaard worden (Rom. 8:18). Zo moet Gods gemeente door veel verdrukkingen ingaan in het Koninkrijk der hemelen (Hand. 14:22).

De kromming kan ons doen wankelen en kreunen, maar onder de verneiderende hand van God zal de werkelijkheid van Gods genade aan het licht komen.

De uitkomst in de beproeving maakt duidelijk aan welke kant we staan. Het karakter van het geloof komt dan aan het licht. Thomas Boston zegt: 'De kromming in het lot geeft het aanzijn aan vele handelingen van geloof, hoop, liefde, zelfverloochening, berusting en andere genaden, aan vele hemelse heimweeklanken, hijgingen en zuchten, welke anders niet voor de dag zouden zijn gekomen'.

Velen van Gods kinderen belijden ook met schaamte dat ze kruis en verdrukking nodig hadden om het bij de Heere te leren zoeken. Gods genade in Christus werd hen dierbaar toen hun levenspad zich kromde, toen zij uitgedacht en uitgewerkt waren en sympathie en hulp van mensen niet meer baatte. Toen begon Christus te schitteren in de duisternis van hun leven. Onvergetelijk hoe Hij afdaalde in onze nood en dood en als het ware bij ons kwam zitten en ons toeriep: 'Vrees niet Ik ben met u'!

Niet elk 'waarom' van de beproeving wordt beantwoord. We denken aan wat de Heere Jezus zegt: 'Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan' (Joh. 13:7).

Luther heeft van het boek van Gods voorzienigheid gezegd dat dit gelijk is aan een Hebreeuwse Bijbel. We moeten dit boek van achteren naar voren lezen. Wij verstaan de dingen pas 'na dezen'. Wij zien het geheel van Gods raad niet zoals God die ziet. Voor de gelovigen is er maar een deel waar te nemen van Gods gedachten en daden.

Toen Jozef als slaaf verkocht werd naar Egypte, kon hij het boek van Gods toekomst niet overzien. Dit boek was voor hem in onleesbaar schrift geschreven. Later, veel later, kan Jozef

zeggen: 'Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij gedacht, doch God heeft dat ten goede gedacht' (Gen. 50:20). 'Na dezen' beginnen we het te verstaan. Wanneer het gordijn door de Heere voor een deel wordt weggeschoven. Dan zien we dat Hij het kwaad in ons hart en leven beteugelde, onze beestachtige liefde tot de wereld en de zonde door kruis en ellende heeft

gedood, het zondige vlees door beproevingen heeft gekruisigd, dat Hij door kastijdingen ons corrigeerde, dat Hij ons in verzoeken bewaarde, op gevaarlijke paden ons beschermde. Dan wordt tot verwondering de gouden waarheid beleefd: 'En wij weten, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk dengenen, die naar Zijn

voornemen geroepen zijn' (Rom. 8:28).

Het volle verstaan zal in de hemel zijn. Hier zien we door een spiegel in een duistere rede, maar straks valt alles op z'n plaats en wordt alles bevonden te zijn tot lof en eer van God.

(slot)

Moerkapelle,

ds. W. Harinck

Curatorium van de Theologische School

Zo de Heere wil en wij leven zal het Curatorium van de Theologische School vergaderen op **maandag 23 mei tot en met woensdag 25 mei 2011**. Deze dagen zijn bijzonder bestemd om de personen te horen die begeren toegelaten te worden tot het volgen van de lessen aan onze Theologische School.

De God aller genade ontferme Zich over onze gemeenten. De Koning van de Kerk mocht ons nog mannen toeschikken in Zijn gunst. Ds. A. Vergunst schreef: Het middel van het gebed! Laat deze zaak echt (!) een zaak van gebed mogen worden, opdat de Heere ons Zelf jonge mannen toeschikken zal, in wie de zekere tekenen van godzaligheid zijn en tot wie Jezus Zelf gezegd heeft: Weid Mijn schapen. Als het gebed voor deze zaken kwijnt zal de vrucht er ook naar zijn. We leggen deze zaken de gemeenten voor, de leraren, de ouderlingen, de diakenen, de huisvaders, de huismoeders, mannen, vrouwen, jongens en meisjes: Bidt den Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote (Mt.9:38). Want als de Heere uitstoot, baant Hij ook de weg, waarlangs deze tot de dienst in het midden van de gemeenten komen zullen' (Uit: 'De roeping tot het predikambt').

Tot de uitbreiding en instandhouding van Zijn Koninkrijk kan dit ambt niet gemist worden! Het Formulier tot bevestiging van de Dienaren des Woords zegt: 'Uit deze dingen kan men zien welk een heerlijk werk het herdersambt

is, nademaal zo grote dingen daardoor uitgericht worden; ja hoe gans noodzakelijk het is om de mensen ter zaligheid te brengen. Hetwelk ook de oorzaak is waarom de Heere wil dat zulk een ambt altijd zal blijven.' In het midden van onze gemeenten mocht een gedurig gebed opgaan, tot het welzijn van Sion en voor de uitbreiding naar Zijn Koninkrijk. Van onze kant zijn er geen redenen, immers alles getuigt tegen ons. Maar naar het vrije van Zijn eeuwig welbehagen mocht God opstaan en Zich over Sion ontfermen.

Alleen die personen kunnen worden gehoord die een attest van hun kerkenraad hebben ontvangen.

Bij de aanmelding dient *de volgende procedure* te worden gevolgd:

1. u meldt u aan bij uw kerkenraad (voorwaarde: minstens één jaar belijdend lid zijn van onze Gereformeerde Gemeenten);
2. indien de kerkenraad u een attest verleent, wordt dit attest u *persoonlijk* overhandigd;
3. een brief met het bijgevoegde attest wordt *door u* verzonden en moet **vóór donderdag 21 april 2011** in het bezit zijn van onze secretaris.

Aan de kerkenraad wordt *daarna* een formulier toegezonden, dat *volledig en zorgvuldig* dient te worden ingevuld.

Uzelf wordt ook een formulier toegezonden waarop de van belang zijnde persoonlijke gegevens door u worden verstrekt.

Indien de gemeente vacant is, is

het noodzakelijk dat de consultant aanwezig is op de betreffende kerkenraadsvergadering. Op het formulier dient de mening van de consultant duidelijk te worden weergegeven.

Genoemde formulieren dienen op korte termijn aan de secretaris van het curatorium te worden teruggezonden. De betrokkene ontvangt tijdig bericht op welk adres en op welk tijdstip hij verwacht wordt om gehoord te worden.

Alle correspondentie moet worden gericht aan de secretaris van het curatorium:

ds. M. Karens, Sigmondstraat 49, 4251 ZA Werkendam.

In deze oproep is begrepen het uitzien naar mannen die (na opleiding) als zendingspredikant mogen uitgaan. De nood dringt ook op de onderscheiden zendingsgebieden!

Of zo het mogelijk zou zijn om te dienen onder het Joodse volk, de beminde om der vaderen wil. "En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volken; en dan zal het einde zijn."

De curatoren bevelen zich, mét de docenten en de studenten, bij de voortduur in uw aller voorbede aan. De Heere verlene ons zo elkaars lasten te mogen dragen.

Namens het curatorium:

ds. J.J. van Ekeveld, *voorzitter*

ds. M. Karens, *secretaris*

Bladzijden uit een synodaal journaal

Generale Synode 2010

Voor de theepauze op de zitting van donderdag 14 oktober kwam het Rapport Commissie Mandaten voor de tweede keer aan de orde. Op de eerste synodedag van 15 september had de synode de denkrichting van het rapport reeds aanvaard. Wel moest de vergadering zich nog uitspreken over de beslispunten, die in het rapport worden genoemd op blz. 407 en 408.

Deputaatschappen zijn noodzakelijk om tussen twee generale synoden bepaalde taken te behartigen. De synode zelf houdt immers op te bestaan, zodra de vergadering gesloten wordt. De taak van een deputaatschap wordt steeds omschreven in een mandaat. De synode van 2007 had aan de genoemde commissie de opdracht gegeven om zich te bezinnen op de herschikking van de deputaatschappen: hun aantal, hun omvang en de inhoud van hun mandaten. Dit met het oog op het zo goed mogelijk functioneren van de deputaatschappen ten dienste van het welzijn van de gemeenten en de opdracht van de kerk des Heeren in onze ontkerstende samenleving. Ds. P. Mulder, voorzitter van de commissie, beklemtoonde bij de bespreking van de voorstellen dat het ging om het elkaar vinden in de hoofdlijn van de voorstellen. Uit het verloop van de vergadering bleek duidelijk dat dit het geval was.

De voorstellen

Het ging bij de hoofdlijn om acht voorstellen van algemene aard en negen voorstellen, die voortvloeiden uit de opdracht van de synode. Een greep uit de voorstellen kan het bovenstaande illustreren.

- De benoeming van leden van commissies die vallen onder een deputaatschap is voortaan een zaak van het betreffende deputaatschap en niet langer van de synode.
- Werkgroepen en commissies rapporteren aan het deputaatschap, dat als enige verslag uit brengt aan de Generale Synode.
- De commissies Moderne Media en

Onderwijs worden opgeheven en hun activiteiten ondergebracht bij het nieuwe deputaatschap Begeleiding en Toerusting.

- Het deputaatschap Algemene Kerkelijke Zaken wordt omgevormd tot het deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening.
- Het deputaatschap Bonden en Verenigingen wordt als zodanig opgeheven en krijgt een plaats in het nieuwe deputaatschap Begeleiding en Toerusting.

Namen, studenten, gezinnen

In de bespreking kwamen een aantal details aan de orde. Zo gingen er stemmen op om het deputaatschap Begeleiding en Toerusting de naam te geven van deputaatschap Kerk-Gezin-Onderwijs. Andere afgevaardigden waren niet enthousiast over het voorstel om Hoge Overheid voortaan Overheid en Samenleving te noemen. Waarom niet Kerk en Overheid? Het betreffende deputaatschap kreeg de opdracht mee om nog eens na te denken over de voorgestelde naam en op de januarivergadering aan te geven wat de uitkomst is.

Er waren twee onderwerpen die meer dan gewone nadruk kregen. De suggestie van een afgevaardigde om het deputaatschap voor Studerenden op te heffen en als werkgroep te laten voortbestaan in Begeleiding en Toerusting vond weinig weerklank. Het gaat om een deputaatschap met een geheel eigen karakter. Zo heeft het werk voor de studenten een uitgesproken pastorale kant, terwijl ook het eigen gezicht van het deputaatschap belangrijk is voor de studenten.

Ouderling J. Bloemendaal (Boskoop) bepleitte bij de bespreking enkele keren voor een uitbreiding van het mandaat van het nieuw te vormen deputaatschap Begeleiding en Toerusting. Hoewel het gezin in het voorgestelde mandaat genoemd wordt, achtte hij nadrukkelijke aandacht voor het gezin op zijn plaats. Het deputaatschap dient ook als taak te hebben de daadwerkelijke ondersteuning van onze gezinnen. De vergadering kon zich in dat voorstel vinden. Het moderamen

kreeg de opdracht om voor de juiste formulering van de aanvulling zorg te dragen.

Eigen identiteit

De bespreking van het Rapport Commissie Mandaten werd afgerond met een korte gedachtenwisseling over de bijlage: *Notitie betrokkenheid van de kerk bij instellingen van zorg/onderwijs op het terrein van de identiteit* (blz. 432-440). De synode van 2007 had de commissie ook de opdracht meegegeven om zich te bezinnen op de vraag hoe de kerk in de samenleving van vandaag de eigen identiteit zo veel mogelijk kan waarborgen bij het vervullen van maatschappelijke activiteiten.

Bij de bespreking bleek dat de vergadering zich geheel kon vinden in de vier conclusies, waarmee de notitie besloot (blz. 439). Ds. P. Mulder, die ook dit stuk had geredigeerd, gaf op een vraag van ds. G.J. van Aalst (Klaaswaal) aan dat het stuk een bezinnende status heeft en als zodanig de interne bezinning wil dienen. De laatste wees nog op de tragiek, waarvan deze bezinning getuigt. Instellingen ontstonden op initiatief van de kerken. De verbondenheid was groot. Door de afbrokkeling van de verzuijing nam de invloed van de kerken in een aantal gevallen af. Nu ziet men hoe sommige instellingen geleidelijk aan 'wegdrijven'.

Diaconale en Maatschappelijke Zorg

De bespreking van het werk van het deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg (DMZ) hield de synode bezig gedurende de tweede helft van de middag en het begin van de avondvergadering. Het rapport van het deputaatschap telde, met inbegrip van de bijlagen, 46 bladzijden. Het bureau van het deputaatschap adviseert de kerkenraden over een breed scala van onderwerpen. Daarnaast heeft het deputaatschap periodiek contact met een twaalfstal zorginstellingen die identiteitsgebonden zorg aanbieden binnen de reformatorische gezindte en in het bijzonder aan de leden en de doopleden van onze gemeenten. De instellingen kunnen worden ingedeeld in drie groepen.

1. Instellingen die uitgaan van de Gereformeerde Gemeenten en geheel of gedeeltelijk afhankelijk zijn van diaconale steun van de kerken: De Vluchtheuvel, Helpende Handen en Dovenzorg.
2. Instellingen voor ouderenzorg die

uitgaan van de gemeenten: Cedrah, Stichting Zorgverlening en SVRO (Sirjon)

3. Overige instellingen, zoals Agathos, RST Zorgverleners, Eleos, SGJ, Siloah (Sirjon), Salem en de Christelijke Hogeschool Ede (CHE).

Het rapport werd ingeleid door de voorzitter van het deputaatschap, ds. G. Heijkamp (Enkhuizen). Hij wees met name op de spanning die er is tussen het hebben van 'eigen' instellingen en de gedachte dat DMZ door de synode verantwoordelijk kan worden gehouden voor deze instellingen, terwijl het deputaatschap geen feitelijke bevoegdheden bezit!

Het werk wordt gedaan tegen de achtergrond van de nieuwe bestuursstructuur, die zes jaar geleden door de overheid aan de instellingen werd opgelegd. Een bestuur werd Raad van Toezicht en een directie werd Raad van Bestuur. Beide raden geven de mogelijkheid om goede contacten te onderhouden. Het gaat om het handhaven van een gezamenlijke lijn ten aanzien van de identiteit door onze eigen instellingen. Dat is alleen mogelijk bij een duidelijke, eenduidige visie op die identiteit.

Na de vorige synode is er onder leiding van DMZ een platform van drie instellingen ontstaan, dat benut is voor het doen van onderzoek. Daarbij gaat het om het verwerven van inzicht in de huidige en toekomstige vraag naar identiteitsgebonden zorg binnen de Gereformeerde Gemeenten en zo nodig in een breder vlak in de reformatorische gezindte.

Hoewel de bespreking van het rapport door de instellingen nog niet is afgerond, bood het deputaatschap in het rapport een weergave aan van vijf onderzochte scenario's (blz. 253-254). Daaruit blijkt dat op de middellange termijn aan een zekere verbreding niet kan worden ontkomen.

Tenslotte ging ds. Heijkamp in op de besteding van de diaconale gelden binnen de kring der gemeenten. Zo gaat er veel geld naar een instelling als De Vluchtheuvel. DMZ heeft ook als opdracht erop toe te zien dat diaconale gelden ook werkelijk in de lijn van het kerkelijke leven diaconaal worden besteed. Die besteding moet het deputaatschap kunnen traceren.

(wordt vervolgd)

Waarde, ds. M. Golverdingen

Nadat hij vertelt van een jong gestorven meisje dat genade gekregen had, klinkt ook uit zijn mond: 'Je tijd is kostbaar. Heb je dat wel eens op je laten inwerken? Je tijd is namelijk niet van jezelf. Het is Gods tijd. Bedenk dat je eenmaal rekenschap moet afleggen van alle tijd die je gekregen hebt van Hem. Gebruik ook je stille tijd goed. Ook dat is kostbare tijd. Gebruik die gelegenheden om in de Bijbel te lezen. Bidt ook tot de Heere of Hij het Woord wil zegenen. Gebruik je tijd ook om goede boeken te lezen (...). De ontwikkelingen in deze tijd gaan snel en ze lijken steeds sneller te gaan. Soms mag je daar ook de voetstappen van de Heere Jezus in zien. Hij zal komen en dan zal de tijd voorbij zijn. Zoek de Heere daarom nu, terwijl Hij te vinden is.'

Onze jeugdwerkadviseur, Arnoud Proos, is erin geslaagd een goed leesbaar verhaal samen te stellen. We hopen van harte dat met name onze tieners *tijd* vrijmaken om dit boekje te lezen!

Geldermalsen,

ds. B. Labee

"Burgerschap en cultuurparticipatie" door prof. dr. A. van de Beek, ds. W. Visscher en dr. B.J. Spruyt; uitg. Groen, Heerenveen, 2010; ISBN 978 90 5829 959 8; 105 blz.; € 9,95.

In het kader van de Studium Generale organiseerde Driestar Educatief een bijeenkomst over het thema 'burgerschap en cultuurparticipatie'. Inmiddels zijn de bijdragen van de drie sprekers in boekvorm verschenen.

Prof. A. van de Beek (VU) was één van die drie. De inzet van zijn betoog is zeker waardevol. Hij beklemtoont het vreemdelingschap van de christenen. Hij waarschuwt dat, zeker in deze tijd, de kerk geneigd is om compromissen te sluiten om sterk op de wereld gerichte mensen tegemoet te komen.

Maar verderop stelt hij dat christenen zich kunnen aanpassen aan de uiterlijke dingen van de maatschappij omdat die irrelevant zijn voor het geloof. Hij verwijst daarbij naar het oudchristelijke geschrift "Aan Diognetus". Daarin wordt uiteengezet dat christenen op een aantal gebieden net zo leven als andere mensen, maar zich op andere gebieden juist onderscheiden. Dat is inderdaad zo. De concrete invulling daarvan hangt echter af van de omstandigheden.

Zo was er zestig jaar geleden in Neder-

BOEKENNIEUWS

"Tijd" (in de serie: "thema's voor tieners"), door Arnoud Proos; uitg. Den Hertog, Houten; ISBN 978 90 331 2334 4; 84 blz.; € 9,95.

'Veel mensen zouden eeuwig willen leven, maar ze weten nu niet wat ze op een regenachtige zondagmiddag moeten doen'. Zomaar één van de treffende citaten uit een nieuw verschenen boekje, van de inmiddels bekende serie voor tieners, die in samenwerking met onze Jeugdbond verschijnt.

In acht hoofdstukken komen *de beste tijd, bijbel en tijd, stille tijd, tijd voor jezelf, tijd voor de ander, verknoeide tijd, vervlogen tijd en de eeuwigheid* aan de orde. Soms is een alledaagse, herkenbare situatie de insteek, soms een historische gebeurtenis uit de (kerk)geschiedenis en regelma-

tig is een gedeelte uit de Heilige Schrift uitgangspunt. Eerlijk en ernstig wordt -in het eerste hoofdstuk- onze jonge mensen voorgehouden hoe kostbaar onze tijd is. 'Als je daar (op de begraafplaats) loopt, kijk dan eens goed naar de grafstenen. Op die stenen zie je vaak twee jaartallen (...).

Dat zijn de jaren waarin iemand werd geboren en stierf. Daartussen staat maar één streepje. En dat streepje stelt een heel mensenleven voor: dun en kort. Als een streepje.'

In het laatste hoofdstuk klinkt de indringende vraag: 'Waar zal jij zijn in de eeuwigheid?' En tussen het eerste en laatste hoofdstuk horen we dat onze tijd, allereerst *genadetijd* is. Treffend is het hoofdstuk waarin onze oude predikant ds. R. Boogaard uit zijn persoonlijk en ambtelijk leven één en ander mag vertellen.

land een grote overeenstemming tussen orthodoxe christenen enerzijds en vrijzinnigen, randkerkelijken en onkerkelijken anderzijds als het ging om zaken als abortus, homoseksualiteit en ongehuwd samenwonen. Helaas is dat nu heel anders geworden. Als in de brief aan Diogenetus wordt gesteld dat christenen zich niet onderscheiden door hun kleding, dan moet dat niet gezien worden als een richtlijn voor alle tijden en alle plaatsen. Of dat nu ook zo is, zal afhangen van de vraag of de gangbare kleding beantwoordt aan de norm van de eerbaarheid. En of daarin ook het verschil tussen man en vrouw tot uitdrukking komt. De conclusie van Van de Beek: 'Christenen dragen gewoon de kleren die in hun cultuur gebruikelijk zijn' is daarom niet terecht. Verder geldt dat bij Van de Beek het begrip christenen wel zeer breed is. Dat loopt van Origenes tot pater Damiaan.

Opvallend is verder dat Van de Beek politieke activiteiten van christenen resoluut afwijst. Daarbij beroept hij zich op de oude kerk. Die opstelling hing echter ook samen met de aard van het toenmalige politieke bestel. In later tijd vinden we een dergelijke politicofobe houding bij de 16e en 17e eeuwse doopsgezinden, bij de 19e eeuwse ethischen en de 20e eeuwse evangelischen. Gereformeerden hebben daar toch altijd anders over geoordeeld.

Ds. W. Visscher beklemtoont terecht de gevolgen van de massale secularisatie sinds de jaren zestig van de vorige eeuw. Zeker de laatste jaren weerklinken pleidooien voor een radicaal seculiere staat en een radicaal seculiere moraal. Daar moeten we beducht voor zijn. Als het meest ingrijpende omslagpunt ziet hij de invoering van het homohuwelijk in 2001. Daarin manifesteerde zich een seculiere meerderheidscultuur.

Deze droevige gebeurtenis is inderdaad van grote betekenis. Maar houdt ds. Visscher daarbij wel voldoende rekening met het gegeven dat minstens de helft van de Nederlandse christenen geen bezwaar heeft tegen het homohuwelijk? Zo heeft de PKN in haar kerkorde uitdrukkelijk de mogelijkheid geopend om dergelijke relaties voor Gods aangezicht te zegenen. Het is dus te simpel om de oprukkende seculiere meerderheid in ons land te plaatsen tegenover de christenen. Er lopen wezenlijke scheidslijnen dwars door kerk en christendom heen, zo moeten we helaas constateren. Dat ingrijpende gegeven had in deze bijdrage meer verwerkt mogen worden.

De derde bijdrage is van dr. B.J. Spruyt. Hij schenkt met name aandacht aan de ethisch-hervormde theoloog W. Aalders en de vroegere CHU. Spruyt beschouwt

de protestantse theologie als orthodox 'omdat zij met de rooms-katholieke en de Anglicaanse kerk deel heeft aan de traditie van de kerk van alle eeuwen en plaatsen'. Op deze manier wordt echter de breuk die de Reformatie teweeg bracht, helaas gebagatelliseerd. Onder meer op het punt van de genadeleer bestaat er toch een fundamentele kloof met Rome. Althans voor die protestanten die aan de beginselen van de Reformatie willen vasthouden.

Spruyt heeft zeer veel waardering voor dr. Aalders. En ongetwijfeld biedt de opstelling van Aalders voor ons allerlei waardevolle aanknopingspunten. Maar

wat moeten we ermee als de schrijver de erfenis van Aalders typeert als 'een aristocratisch christendom: een zowel diep doorleefd als fijnzinnig en erudiet, mondig en zelfs trots geloof'? Als het gaat om het ware geloof en de ware gelovigen noemt onze catechismus andere kenmerken.

Zo is er in deze bundel, naast het waardevolle dat zij biedt, ook veel wat op z'n minst vragen oproept of zonder meer in aanmerking komt om afgewezen te worden. Dat is jammer.

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Krabbendijke:

ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;

Te Ooltgensplaat:

ds. G. Beens te Kootwijkerbroek;

Te Veen: ds. G.J.N. Moens te Meliskerke.

■ BEDANKT

Voor Bodegraven:

ds. D.W. Tuinier te Aagtekerke.

■ VIJFTIGJARIG JUBILEUM DOVENZORG

Deze maand is het vijftig jaar geleden dat Dovenzorg werd opgericht.

Op **zaterdag 5 maart** hoopt ds. W. Harinck in een herdenkingsdienst stil te staan bij Gods trouwe zorg in de afgelopen vijftig jaar. Deze dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2-b, Gouda en begint om 10.30 uur. Alle belangstellenden zijn hartelijk welkom.

's Middags om 13.30 uur zal mevr. J. Baaij een Bijbelverhaal vertellen aan dove kinderen en zal de dovenvereniging Ora et Labora een presentatie houden. Ook dan zijn belangstellenden welkom.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS UTRECHT 7 JANUARI 2011 TE ZEIST

Namens de roepende kerk van Soest

opent ds. W. Visscher de vergadering. Hij laat zingen Ps. 119:45, leest Hebreë 1:1-9 en gaat voor in gebed.

De tijdelijk preses memoreert dat in Amersfoort de broeders J. van der Meer en W. van Belzen hun 25-jarig ambtsjubileum mochten herdenken. In Hilversum mocht ouderling H.A. van der Poel gedenken dat hij 25 jaar in het ambt mocht dienen en in Mijdrecht ouderling J.A. Cromwijk. De preses staat ook stil bij het overlijden van ds. A. Bac, emeritus predikant van de gemeente Bodegraven. Hij heeft de gemeente met grote getrouwheid mogen dienen en ook met de gemeenten in onze classis wist hij zich verbonden. De Heere gedenke zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Meegedeeld wordt dat ds. A.J. de Waard voor onze classis in Zeist de catechisaties voor jonge mensen met een handicap verzorgt. Diaken W. Verhoog uit Soest wordt hartelijk dank gezegd voor de catechisatiearbeid die hij in de achterliggende jaren verzorgde.

Ds. W. Visscher spreekt vervolgens een openingswoord uit aan de hand van Hebr. 2: 9: 'Maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond'.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. J.J. van Eckveld, assessoren: ds. W. Visscher en ds. A. J. de Waard; scriba: oud. J.H. Mauritz en queastor: oud. J.H. Doeven.

Naar de vergadering van de Particuliere Synode Noord- West op 19 mei 2011 te Amersfoort worden afgevaardigd: ds.

J. J. van Ekeveld, ds. B. Labee, ds. M. Mondria, ds. W. Visscher en de ouderlingen: J. A. Cromwijk, J. H. Doeven, J. H. Mauritz en W.H.G. Schumacher.

De scriba heeft een voorstel gemaakt voor de kerkvisitatie die conform een besluit van de classis in het voorjaar 2011 weer gehouden dient te worden. Dit voorstel wordt overgenomen.

Vervolgens komt de ouderenzorg aan de orde. De afgevaardigden hebben het voorlopige Jaarrapport 2010 van de Raad van Advies van de SVRO ontvangen. In het verslag wordt gemeld dat de SVRO in 2010 heeft samengewerkt met de stichting Siloah. Beide stichtingen fungeren onder de overkoepelende stichting Sirjon.

Het rapport geeft aan dat er wellicht een andere opzet komt van de betrokkenheid van de kerk bij de ouderenzorg. Het streven is om in 2011 naar de classes met een voorstel te komen.

Met de sluiting van 'Bethesda' in Den Dolder heeft de classis helaas geen eigen voorziening meer voor de ouderenzorg. Verblijvend is wel de herbestemming van Bethesda. De locatie is door Sirjon geschikt gemaakt voor (jonge) mensen met een handicap. Er zijn 24 plaatsen beschikbaar en ook een aantal logeerkamers.

Bij de plaatselijke initiatieven wordt melding gemaakt van onderzoek in Opheusden en Geldermalsen naar mogelijkheden voor ouderenzorg.

Er ligt een verzoek van Sirjon met het verzoek om de gelden van het steunfonds 'Bethesda' aan te wenden voor de nieuwe bestemming van 'Bethesda'. De verbouwing heeft veel extra kosten met zich meegebracht en niet alles wordt uit de AWBZ vergoed.

Vandaar dat aan de classis verzocht wordt om het steunfonds Bethesda hiervoor aan te wenden. Het bestuur van het steunfonds zal hierover een beslissing moeten nemen.

Uit het verslag van de classisdiakenen blijkt dat men van mening is dat het niet verantwoord is de diaconale gelden die in het steunfonds bijeen zijn gebracht nog lang onbenut te laten. Als de gelden niet besteed kunnen worden voor classicale ouderenzorg dan is het voorstel de gelden terug te storten naar de diaconieën van de gemeenten in de classis.

Het evangelisatiewerk in de 'Leidsche Rijn' mag goede voortgang hebben. Het rapport van de classicale commissie wordt besproken. Broeder C. van Haaften vertelt iets over ontmoetingen met mensen die in de 'Leidsche Rijn' wonen. Dit werk is niet gemakkelijk, het wordt verricht in een omgeving waarin sprake is van modern heidendom. Toch mag ook in deze

omgeving de boodschap van zonde en genade worden gebracht.

De preses spreekt namens de classis een dankwoord uit voor het vele werk dat door de evangelist, de classicale commissie en de werkgroep wordt verricht. In de wereld gaat het om successen. In Gods Koninkrijk geldt de opdracht: Werpt uw brood uit op het water.

Dan voegt de Heere er de belofte aan toe: Gij zult het vinden na vele dagen.

Moge de Heere dit zaaiwerk met Zijn zegen bekronen.

De ambtsdragersconferentie van onze classis wordt gehouden op 23 mei te Zeist.

Het thema is: catechese.

De volgende classisvergadering zal gehouden worden op vrijdag 1 april 2011.

Roepende kerk is de gemeente van Tricht-Geldermalsen.

De preses dankt de koster voor de goede zorgen en de kerkenraad van Zeist voor de gastvrijheid. Hij wenst allen Gods onmisbare zegen toe. Tenslotte laat de preses zingen Psalm 72 vers 8 en gaat daarna voor in dankgebed.

J. H. Mauritz, scriba

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS DORDRECHT 17 JANUARI 2011

Ds. A.A. Brugge, predikant van de roepende kerk van Dordrecht, opent de vergadering met het laten zingen van Psalm 257, leest Johannes 6:32 t/m 40 en gaat voor in gebed.

Ds. Brugge spreekt een openingswoord n.a.v. het voorgelezen Schriftgedeelte.

In Dordrecht is oud-ouderling C. Mijnders, op de leeftijd van 78 jaar, overleden. Ouderling A.D. Vogelaar mocht 30 jaar in het ambt van ouderling dienen.

In Hardinxveld-Giessendam mochten de broeders J. Visser 35 jaar, B.M. Klijn 25 jaar, L. Visser 35 jaar en W.J. van de Berg 25 jaar, in het ambt dienen. Op 2 november 2010 werd de eerste paal voor het kerkgebouw in Sliedrecht geslagen.

In Veen overleed, op de leeftijd van 85 jaar, P.J. Vos. Hij mocht de gemeente 36 jaar als ambtsdrager dienen.

In Werkendam mocht D. Janszen herdenken dat hij 30 jaar in het ambt mocht dienen. Hiervan 2 jaar in Amsterdam en 28 jaar in Werkendam.

Ds. P. Melis heeft het beroep van de gemeente Ermelo aangenomen. Hij hoopt op 30 maart afscheid te nemen van de gemeente Veen en op 6 april bevestigd te worden en intrede te doen in de gemeente Ermelo.

Het moderamen wordt als volgt samenge-

steld: ds. P. Melis, preses; ds. A.A. Brugge en oud. A. van Driel, assessoren; ouderling G. de Boef, quaestor en ouderling J.A. de Ron, scriba.

Nogmaals wordt onderstreept dat het voor het voortbestaan van onze identiteitsgebonden zorgcentra nodig is dat onze mensen kiezen voor onze tehuizen. De kerkenraden wordt gevraagd in voorkomende gevallen te wijzen op de noodzaak hiervan. In de praktijk blijkt het thuisvoelen bij de identiteit verreweg op te wegen tegen de afstand die er kan zijn naar de familie. Broeder N. Zondag krijgt twee vragen naar de commissie van advies mee: "tot hoever wordt de identiteit opgerekt om bezetting te houden" en "hoever is het personeel opgeleid om met deze veranderingen om te gaan".

Op twee avonden is er classicaal huwelijkscatechese gehouden. De classis stelt voor dat elke gemeente zal inventariseren of er behoefte is dit classicaal te blijven regelen.

Het rooster voor de strooidagen op de evangelisatiepost in Tilburg zal vanaf september 2011 worden aangehouden. Elke gemeente zorgt er op zijn beurt voor dat er ouderen en jongeren voor dit werk worden gevonden.

In goed overleg met de kerkenraden van Dordrecht en Alblasserdam zal Hardinxveld-Giessendam een voorstel maken om de kerkelijke grenzen in de classis opnieuw vast te stellen.

De classis verleent toestemming om tot instituering van een gemeente te Sliedrecht te komen. Deze toestemming kan door de classis alleen dan worden gegeven als de P.S. besluit dat die gemeente binnen onze classis zal behoren. De vraag of die gemeente bij de classis Dordrecht zal behoren, zal als punt naar de P.S. worden doorgezonden. De consulentenschappen die ds. Melis heeft, worden in verband met zijn aanstaande vertrek uit de classis, als volgt verdeeld: ds. A.A. Brugge krijgt Aalburg en Werkendam erbij, ds. W.J. Karels: Poederoijen en ds. M. Karens: Aalst.

De vier classispredikanten worden als afgevaardigden naar de P.S. aangewezen. Als primi-ouderlingen worden gekozen G. de Boef uit Poederoijen, A. Waaijbergen uit Veen, J. de Boef uit Werkendam en J. Evertse uit Meeuwen. Als secundi worden gekozen: 1ste A. van Hartingsveldt uit Gorinchem, 2de A.D.M. Lambregts uit Dordrecht, 3de C. de Boef uit Brakel en 4de N. Zondag uit Aalst.

Breda dankt voor de hulp die in de achterliggende tijd is ontvangen. Br. Heikoop is weer zover hersteld dat hij zijn ambtelijk werk in de gemeente weer hoopt te gaan doen.

Eindhoven wordt als roepende kerk aangewezen. Deze zal de classis bijeenroepen op maandag 29 augustus 2011 om 19.30 uur te Werkendam.

Ds. P. Melis dankt de classis hartelijk voor de plaats die hij mocht ontvangen en het vertrouwen dat hem werd gegeven. Zowel in de broederkring als in de gemeenten werd veel goeds ervaren. Gods voorzienig bestel mocht opgemerkt worden in het beroep dat werd ontvangen. Hij spreekt de wens uit dat in Ermelo en in onze classis Gods werk onder Zijn zegenende handen door mag gaan.

Ouderling Van Driel, van de roepende kerk Dordrecht, eindigt met het laten zingen van Psalm 102:9 en 16 en gaat daarna voor in gebed.

Scriba J.A. de Ron

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS RIDDERKERK 22 JANUARI 2011 TE RIDDERKERK

Ds. G. Pater opent als consulent van de roepende kerk Zwijndrecht de vergadering met het laten zingen van Psalm 73:13, leest Markus 1:9-20 en gaat voor in gebed.

De voorzitter memoreert dat de gemeente Ridderkerk haar 100-jarig bestaan op 26 december 2010 mocht herdenken.

Ds. Pater houdt een meditatie over Markus 1:16-18.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld:

Ds. G.J. van Aalst, preses, ds. B. van der Heiden en ds. M. Joosse assessoren, ouderling N.J. Teerds, scriba en ouderling A. van der Werf, quaestor.

Ingekomen zijn o.m. de volgende stukken:

1. Een brief van de CGO over toerustingsbijeenkomsten voor ambtsdragers. Deze avonden zijn van belang voor onze ouderlingen en diakenen. De kerkenraden wordt door de voorzitter dringend verzocht zoveel mogelijk aan deze avonden deel te nemen.

2. De kerkenraad van Nieuw-Beijerland heeft een notitie gestuurd met het verzoek aan de classis om advies ten aanzien van een kleinschalige woonvoorziening voor ouderen in de Hoeksche Waard.

Na een brede bespreking van dit onderwerp komt de vergadering tot een uitspraak over een aantal aspecten:

- De classis wil vooral het beleid van Cedrah en Salem van harte steunen. Om de cultuur van deze huizen zoveel mogelijk te bewaren is bezetting vanuit de eigen achterban blijvend gewenst. Deze beleidsuitspraak van de classis ligt in lijn met het beleid van de tehuizen.

- Het is de classis bekend dat verschillende leden (of hun familie) helaas niet voor verblijf in Nebo of Salem kiezen. Er wordt dan in de Hoeksche Waard gekozen voor Sabina van Egmond of Heemzicht of dergelijke. Binnen de vergadering zijn verschillende ervaringen over de ruimte voor identiteitsgebonden zaken.

- Er zal een verzoek worden gericht aan het bestuur van Cedrah met de vraag of er activiteiten ontwikkeld worden richting Hoeksche Waard en of Cedrah een antwoord heeft op de vraag van de kerkenraden of ze ter plaatse voorlichting kunnen geven aan gemeenten. Gevraagd wordt dus om waar mogelijk en nodig een witte vlek in te vullen. Als dit mogelijk is, zou dit zeker van invloed kunnen zijn op andere lokale ontwikkelingen op het gebied van zorgvoorzieningen in de Hoeksche Waard.

- Het steunen van plaatselijke initiatieven behoort tot de verantwoordelijkheid van de plaatselijke kerkenraad. Wel blijven aspecten ten aanzien van identiteit van wezenlijk belang. Onderwerpen als personeelsbeleid en identiteitsbeleid op kortere en langere termijn binnen een vorm van samenwerken moeten duidelijk worden vastgelegd. Dit om teleurstellingen te voorkomen.

- De voorzitter spreekt uit, dat de classis eenduidig voor Nebo en Salem kiest en wenst de kerkenraad van Nieuw-Beijerland wijs beleid toe in het plaatselijke initiatief. Dit alles mede gelet op bovenstaande uitgangspunten.

3. De kerkenraad van Oud-Beijerland heeft nog gemeld, dat hij zijn zorgen heeft geuit over enkele zaken rond het 40-jarig bestaan van de Guido de Brès. De uitgave van de Glossy was o.a. aandachtspunt van grote zorg. Meerdere afgevaardigden uiten hun zorgen over signalen vanuit de leerlingen en de ouders. Het blijkt dat er op verschillende niveaus constructief contact geweest is.

Twee zaken ten aanzien hiervan komen vanuit de vergadering naar voren:

- Laten ouders en kerkenraden hun klacht neerleggen waar deze hoort: bij de docenten, de directeur van de locatie of de voorzitter van de Centrale Directie.

- In het geval dat de Centrale Directie de zorgen deelt, zou het gewenst zijn dit zo breed mogelijk in de achterban neer te leggen. Die schakel ontbreekt nogal eens. Aan ouderling-scriba Teerds wordt als bestuurslid nadrukkelijk gevraagd de geuite zorgen mee te nemen. Op een volgende classisvergadering kan er een terugkoppeling plaatsvinden.

De vergadering neemt met genoegen kennis van het verslag van de Commissie

classicale evangelisatie Rotterdam. Het geeft een duidelijk beeld van de werkzaamheden en er is reden de Heere te erkennen.

De plaats van J. Kempeneers zal door ouderling A.C. Visser (Goudswaard) worden ingenomen. Hij wordt tweede secundus. Er is veel waardering voor het werk van coördinator Bel en zijn werkers.

Laat diaconaal werk niet de boventoon krijgen. Citaat: "Blijf bij humanitaire hulpverlening voorrang geven aan de verkondiging van de Christelijke boodschap. Het is prima hoeveel goeds u doet, maar als u mensen niet meer voorbereidt dat ze voor de ene God staan, vergooit u uw tijd."

Als afgevaardigden naar de vergadering van de Particuliere Synode Zuid-West op 12 mei te Werkendam. (Bidstond 11 mei 2011) worden gekozen:

Primi: Ds. G.J. van Aalst
Secundi: Ds. A. Vermeij (1)
Ds. B. van der Heiden Ds. M. Joosse (2)
Ds. G.M. de Leeuw
Ds. G. Pater

Primi: ouderling A. van Bochove
ouderling N.J. Teerds
ouderling S. van Steensel
ouderling F.J. Wiersma
Secundi: ouderling A. van der Werf(1)
ouderling A.J. van Rijs (2)

Bij het agendapunt "Rondvraag" komen de volgende zaken aan de orde:

- De afgevaardigden worden opgewekt zo mogelijk de catechisaties aan verstandelijk gehandicapten te Ridderkerk eens te bezoeken. De vergadering waardeert de werkzaamheden van ouderling Schipper, die dit werk met veel liefde mag doen.

- Er wordt nog aandacht gevraagd voor het gebruik van de HSV. Hoewel het beleid van de besturen van scholen gericht kan zijn op de handhaving van de Statenvertaling, blijkt het gebruik hiervan via een andere kant in te sluipen.

De volgende classisvergadering wordt gehouden op 2 juli 2011 of eerst op 10 september om 9.30 uur te Ridderkerk. De roepende kerk is Alblisserdam.

Aan het einde van de vergadering spreekt de preses vanuit Psalm 93 de vergadering nog kort toe over der woorden: "De Heere regeert...."

Tot slot verzoekt de preses ouderling D.J. van Gemerden van de roepende kerk Zwijndrecht de vergadering af te sluiten. Na het zingen van Psalm 146:3 en 6 eindigt deze met gebed.

N.J. Teerds, scriba

■ 100-JARIG BESTAAN GEREFORMEERDE GEMEENTE RIDDERKERK

Herdenkingsdienst

Zondag 26 december 2010 was het precies 100 jaar geleden dat de Gereformeerde Gemeente Ridderkerk geïnstalleerd werd. Tijdens de namiddagdienst op deze Tweede Kerstdag werd een speciale herdenkingspreek gehouden door ds. De Leeuw.

Aan het begin van de preek las ds. De Leeuw artikel 27 van de Nederlandse Gevolgsbelijdenis voor, dat handelt over de algemene, christelijke kerk. Kort stond hij daarna stil bij het ontstaan van de gemeente. Als tekst voor deze herdenkingsdienst koos hij Psalm 126 vers 3: "De HEERE heeft grote dingen bij ons gedaan; dies zijn wij verblijd." Het thema van de preek was: 'Gods daden herdacht'. De dominee wilde deze daden Gods overdenken en deze zien:

1. in de geboorte van Zijn Zoon Jezus Christus;
2. in de opbouw en bewaring van Zijn Kerk;
3. in het 100-jarig bestaan van de gemeente.

"Het is door Gods voorzienigheid dat de herdenking van het 100-jarig bestaan der gemeente plaats vindt op een feestdag van de Kerk, namelijk het Kerstfeest, waarop we herdenken de geboorte van het Lam Gods Dat de zonde der wereld wegneemt. Dát is de reden dat er een kerk bestaat. Is er een grotere daad Gods mogelijk dan hetgeen we met Kerst herdenken?"

In de tweede plaats zag de dominee de grote daden Gods in de opbouw en bewaring van Zijn Kerk. Heel het boek Handelingen getuigt daarvan. Na de uitstorting van de Pinkstergeest wordt de kerk immers een wereldwijde kerk. In het Oude Testament vinden we de Kerk Gods binnen de bepaling van Israël, maar na Pinksteren tot de einden der aarde. Ook in Psalm 126 lezen we daar van: '...toen zeide men onder de heidenen: De HEERE heeft grote dingen aan dezen gedaan. De HEERE heeft grote dingen bij ons gedaan; dies zijn wij verblijd.' De Heere onderhoudt Zijn Kerk via de middellijke weg. Mensen met dezelfde belijdenis gaan elkaar opzoeken.

In de derde plaats mochten Gods daden herdacht worden in het 100-jarig bestaan van de gemeente. "Voor hoevelen zal het Woord Gods in de afgelopen 100 jaar een zaad der wedergeboorte geweest zijn? Tien keer gaf de Heere een eigen predikant. Wat heeft de Heere in Zijn trouw gezorgd, door de bediening van Zijn knechten, maar ook onder de leesdiensten. Als we dan terugzien op 100 jaar Gereformeerde Gemeente te Ridderkerk

moeten we zeggen: 'Niet ons, o HEERE! niet ons, maar Uw Naam geef ere, om Uwer goedertierenheid, om Uwer waarheid wil.' Ook voor dit deel van Zijn Kerk heeft de Heere trouw willen zorgen. Dan is er vanuit ons 100 jaar schuld en zijn er 100 jaar kerkelijke en ambtelijke tekorten, waarvoor we vergeving nodig hebben. Maar Jezus Christus, wandelend tussen de zeven gouden kandelaren, heeft 100 jaar herderlijk gezorgd. Dan predikt deze herdenking 100 jaar verbondstrouw van de Heere."

Als persoonlijke wens van de dominee voor de gemeente liet hij aan het einde van de dienst staande de gemeente zingen Psalm 122:3.

Herdenkingsbijeenkomst

Op 18 februari jl. was er een herdenkingsbijeenkomst voor de gemeente en vele genodigden belegd. Ds. De Leeuw opende deze bijeenkomst en mediteerde over Hebreëën 13:8: "Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid."

"Wat mogen we vanavond veel gedenken! Door Jezus Christus en de drie ambten die Hij bekleedt is er een Kerk en die zal altijd blijven. In die 100 jaar liggen er miljoenen onmogelijkheden van 's mensen kant. Maar ook mogen we spreken van de vele keren dat het de Heere heeft behaagd om te doen wat bij mensen onmogelijk is. Daarom mogen we vanavond Gods trouw gedenken."

Na de meditatie spraken de oud-predikanten J. Mijnders (1973-1979), J.W. Verweij (1980-1986), J.J. Tanis (1987-1990) en G.J. van Aalst (1992-2003).

Ds. Mijnders memoreerde hoe de Heere altijd Zijn kinderen ook in de gemeente van Ridderkerk heeft gehad. Hij noemde Anna Flach-IJsselstein, een geoefende christin bij wie hij veel kwam en die vaak mocht getuigen van een rijke Christus voor een in zichzelf steeds zwarter wordende zondaar. Ds. Verweij vertelde hoe de periode in Ridderkerk voor hem onvergetelijk is geworden. In januari 1984 overkwam hem een zeer ernstig auto-ongeluk, waardoor hij weken op de rand van de dood verkeerde. Maar hoe wonderlijk zijn Gods wegen! Het Dijkzigtziekenhuis te Rotterdam

mocht een Pniël worden. Dáár mocht hij dieper inblikken in het geheim van de rechtvaardiging van de goddeloze.

Ds. Tanis nam ons in gedachten mee naar de pastorie aan de Ferdinand Bolstraat. "We woonden daar met het zicht op de tuinderij van de gebroeders Van Pelt. We hebben op de tuinderij gezien wat Paulus schrijft: "Ik heb geplant, Apollos heeft natgemaakt, maar God heeft de wasdom gegeven." De verderop gelegen dodenakker echter bepaalde ons dagelijks bij de betrekkelijkheid van het leven. En de daarachter gelegen snelweg bij de jacht en kortstondigheid van het voorbijsnellende leven. "Ds. Tanis wenste de gemeente toe dat ze niet nog 100 jaar zou behoeven te bestaan, maar dat dan reeds het eeuwige jubeljaar zal aangevangen zijn.

Ds. Van Aalst wees zijn "oude" gemeente op de naam van de kerk, Bethelkerk. In Bethel ging de hemel open voor een vluchteling: "Ik ben de God van Jakob." Bethel spreekt van verbondstrouw. "Als er iets is geweest dat me hier bond en hield, dan waren dat de kansel en de jeugd. Om maar op één ding te wijzen: de woorden Gods." Wat er ook verandert, de Heere verandert niet. "Jongelui, nog nooit heeft de Heere tot het huis van Jakob gezegd: Zoek Mij tevergeefs. Die God leeft nog. Daarom is onze hulp en verwachting in de Naam van die God van Bethel."

Na de toespraken werd het herdenkingsboek met als titel 'Trouw van de God van Bethel' gepresenteerd door de voorzitter van de historische commissie, ouderling A. van Gent. De eerste exemplaren werden overhandigd aan ds. De Leeuw en de vier oud-predikanten die gesproken hadden, alsook aan mevrouw Den Boer-Polman, weduwe van ds. A.M. den Boer, die de gemeente diende van 1968-1973. Ook wethouder A. den Ouden (SGP) kreeg een exemplaar overhandigd. Laatstge-

noemde richtte zich in een felicitatietoespraak namens de burgerlijke overheid tot de kerkenraad en de gemeente.

Ouderling B. Kok sprak een dankwoord en beëindigde dit met de apostolische zegenbede uit de algemene zendbrief van de apostel Judas, de verzen 24 en 25.

Ds. G. Pater, consulent van de gemeente, besloot tenslotte de herdenkingbijeenkomst met dankgebed, waarna de genodigden een exemplaar van het herdenkingsboek konden afhalen in één van de zalen van de kerk.

Kerkenraad
Geref. Gemeente Ridderkerk

organisaties mantelzorgbijeenkomsten verspreid over heel Nederland. Tijdens deze bijeenkomsten worden lezingen gehouden over diverse onderwerpen die de mantelzorger aangaan. Daarnaast is er gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan en ervaringen uit te wisselen. Voor meer informatie over de bijeenkomsten zie: www.agathos-thuiszorg.nl of bel ons centrale nummer (010) 26 40 777.

BERICHTEN

■ ZANGAVONDEN

Dirksland

Psalmzangavond (samenzang) op **zaterdag 19 maart**, aanvang: 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Dirksland. Deze avond staat in het teken van de actie 'Wordt vervolgd', waarvoor een collecte wordt gehouden. Meditatie door student S.W. Janse.

Goes

Koorzangavond op **zaterdag 5 maart**, aanvang 19.30 uur, in de Sionkerk, Louise de Colignylaan 177 te Goes, met medewerking van o.a. kinderkoor David uit Yerseke en mannenkoor De Lofzang uit Goes. Collecte t.b.v. Theologische School. Opening: student S.W. Janse. Sluiting: ds C.J. Meeuse.

Genemuiden

Psalmzangavond (met veel samenhang met bovenstem) op **vrijdag 4 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Jachin en Boazkerk te Genemuiden, m.m.v. mannenkoor 'Harpe Davids' uit Genemuiden. Algehele leiding: ds. C. Hogchem. Collecte t.b.v. Deputaatschap Bijzondere Noden, project Dominicaanse Republiek.

Kampen

Landelijke psalmzangmiddag op **zaterdag 19 maart** in de Bovenkerk te Kampen. Ds. A. Schot zal de te zingen psalmen van een toelichting voorzien. Organist: Peter Eilander. In de pauze zijn consumpties tegen betaling verkrijgbaar. Aanvang: 13.30 uur, sluiting: rond 16.30 uur. Parkeertip: Stadhuis, Burg. Berghuisplein, op ca. 10 min. loopafstand van de Bovenkerk. Zie voor meer info : www.psalmezangdag.nl.

Nieuw-Beijerland

Zangavond op **zaterdag 5 maart**, aan-

vang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Nieuw-Beijerland, Middelstraat 13, ten bate van de jeugdbondactie "Wordt vervolgd". M.m.v. het mannenkoor Rehoboth uit Klaaswaal en leden van de +16 jeugdvereniging "Jeugd zoekt de haven". Algehele leiding: ds. A. Vermeij.

Tholen

Zangavond (met veel samenhang) op **zaterdag 5 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Grote Kerk te Tholen, m.m.v. het gelegenheidskoor uit Krabbendijke en enkele instrumentalisten. Leiding en meditatie: ouderling F. Kriekaard. Collecte t.b.v. aanpassing kerkgebouw Gereformeerde Gemeente te Krabbendijke.

■ MANTELZORGER?

Agathos Thuiszorg organiseert in samenwerking met verschillende christelijke

■ VOORLICHTING OPLEIDING TOT DOCENT GODSDIENST (CGO-hbo)

De CGO geeft op **zaterdag 12 maart** voorlichting voor de opleiding tot godsdienstdocent in het gebouw van de hogeschool Driestar *educatief*, Burg. Jamesingel 2 te Gouda. U bent welkom tussen 10.00 en 14.00 uur.

Een informatiefolder kunt u downloaden via www.cgo.nu. Volgende voorlichtingsmomenten zijn op **maandagavond 16 mei** en **woensdagavond 18 mei**.

■ PROMOTIE

Op vrijdag 18 maart is de heer A.N. Janssen uit de gemeente Leiderdorp gepromoveerd tot doctor aan de Technische Universiteit Delft. Zijn promotieonderzoek was erop gericht om effluent (rioolafvalwater) zo effectief mogelijk te zuiveren. Dit mede in het licht van de toenemende waterschaarste in vele delen van de wereld. Wij feliciteren dr. Janssen en zijn vrouw met dit bijzondere resultaat en wensen hem in zijn verdere loopbaan Gods wijsheid en leiding toe.

E.F. Vergunst,
Scriba Geref. Gemeente Leiderdorp

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 6 MAART 2011

Aagtekerke 9.30, 14.30 en 19.00 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij; Alblisserdam 9.30 uur leesdienst en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Amsterdam-Noord 18.30 uur ds. Kattenberg; Apeldoorn 17.00 uur ds. Kleppe; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Beekbergen 10.00 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Boeder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. Paul; Berkenwoude 10.00 uur ds. B. van der Heiden; Bodegraven 10.00 uur ds. Van Gelder

en 18.30 uur ds. Driessen; Boskoop 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Breda 19.15 uur ds. Joosse; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur (H.A.) ds. Moerkerken en 17.00 uur ds. Mijnders; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 19.00 uur ds. Terlouw; Deventer 15.00 uur ds. De Wit; Dinteloord 15.00 uur ds. Pater; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Dordrecht 10.00 en 17.30 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 12.30 uur (H.D.) ds. Verschuure; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Em-

meloord 19.00 uur ds. Schot; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Ermelo 18.30 uur ds. Baan; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hogchem; Goes 9.00 en 15.00 uur ds. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. Joosse; Herkingen 14.30 uur stud. Huijser; Hilversum 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Vischer; Houten 11.00 en 17.00 uur (H.D.) ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Baan; Kamperland 15.00 uur ds. Moens; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. Tuinier; Klaaswaal 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 14.00 uur ds. Van Krimpen; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Leerdam 19.00 uur ds. L. Blok; Leiderdorp 18.00 uur ds. Baaijens; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Meeuwen 14.30 uur ds. Karens; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Maljaars; Mijdrecht 19.00 uur ds. Visscher; Moerkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur (doventolk) ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. Clements; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 18.30 uur ds. Meeuse; Nieuwe Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Nieuwerkerk Zld 9.30 uur leesdienst en 15.00 uur ds. Bakker; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Bredeweg; Nisse 14.00 uur ds. Hakvoort; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Oostburg 10.00 uur ds. Gunst; Oosterend-Texel 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Oostvoorne 18.00 uur ds. Silfhout; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur stud. Huijser; Poederoyen 14.30 uur ds. Melis; Poortvliet 14.30 uur ds. Maljaars; Puttershoek 10.00 uur ds. Mijnders en 18.00 uur stud. Visser; Ridderkerk 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.30 uur ds. C. Harinck; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 (H.D.) uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 (aangepaste kerkdienst) en 18.30 uur ds. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. De Leeuw; Rotterdam-Centrum 18.30 uur ds. Van Rijswijk; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 15.30 uur stud. Visser; Rotterdam-Zuidwijk 14.30 uur ds. P. Mulder; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.00 uur

leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Verschuure; Scheveningen 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 17.30 uur ds. De Heer; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur ds. Van Gelder; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. Van Eckveld; Spijkenisse 10.00 uur ds. Driessen; Stolwijk 10.00 en 15.00 uur stud. Baaijens; Terneuzen 15.30 uur ds. Gunst; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. Golverdingen; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. De Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 15.30 uur ds. F. Mulder; Vlaardingen 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Vlissingen 9.30 uur leesdienst en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. Karens; Westkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Moens; Westzaan 10.00 en 15.30 uur ds. Tuinier; Woerden 19.00 uur ds. Van der Net; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Golverdingen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 10.00 en 16.30 uur ds. Boogaard; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 16.00 uur ds. Van Gelder; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSdag 8 MAART 2011

Urk 19.30 uur ds. Van Belzen.

■ WOENSDag 9 MAART 2011 BIDDAG

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 14.30 en 19.30 uur ds. Vischer; Andijk: zie Enkhuizen; Apeldoorn 14.30 en 19.30 uur ds. Kleppe; Barendrecht 14.30 en 19.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30, 14.00 en 19.30 uur ds. Van Belzen; Barneveld-Zuid 9.30, 14.00 en 19.30 uur ds. Bredeweg; Beekbergen 10.00 uur ds. Mondria en 15.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Visscher en 19.30 uur ds. De Leeuw; Bodegraven 15.00 uur ds. Paul en 19.00 uur ds. Driessen; Borssele 14.00 uur st. Huijser; Boskoop 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder en 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 19.45 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 9.30 uur ds. W.J. Karels en 14.30 uur ds. Silfhout en 19.45 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30, 14.00 en 19.30 uur ds. Van Boven; Deventer 10.00 uur ds. Boeder en 15.30 uur stud. Baaijens; Doetinchem 9.30 uur ds. J. Karels

en 19.30 uur ds. Verweij; Dordrecht 14.30 en 19.45 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 9.30 en 15.30 uur ds. Verweij; Elspeet 10.00 en 19.00 uur ds. Van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. Kattenberg; Enkhuizen 15.00 en 19.30 uur ds. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. De Wit en 19.30 uur ds. Van der Net; Genemuiden 9.30 en 19.30 uur ds. Hogchem; Goes 9.00 en 15.00 uur ds. Meeuse; Gorinchem 14.30 en 19.30 uur ds. L. Blok; Gouda 14.30 en 19.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. Paul en 16.00 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 uur en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 15.00 en 19.30 uur ds. Van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam 14.30 en 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Houten 10.00 en 15.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 19.30 uur stud. Baaijens; Klaaswaal 10.00 en 16.30 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.30 uur ds. Beens; Kortgene 10.00 en 18.30 uur stud. Visser en 14.30 uur ds. Baan; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur stud. Huijser; Krimpen a/d IJssel 9.30, 14.30 en 19.45 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Lelystad 14.30 en 19.30 uur ds. Kattenberg; Marknesse 14.30 uur ds. Hogchem; Meliskerke 9.30, 14.30 en 19.00 uur ds. Moens; Moerkapelle 14.30 en 19.00 uur (doventolk) ds. W. Harinck; Nieuw Beijerland 9.30 en 16.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 uur ds. Maljaars en 14.00 uur stud. Visser en 18.30 uur ds. Meeuse; Nieuwerkerk Zld 9.30 uur ds. Gunst en 15.30 uur ds. Bakker; Nijkerk 14.30 uur ds. Beens; Nisse 14.00 uur ds. Hakvoort; Nunspeet 9.30, 14.30 en 19.30 uur ds. Schot; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.30 uur ds. Gunst; Oostkapelle 16.00 uur ds. Tuinier; Opheusden 10.00 uur ds. Labee; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Rhenen 14.30 uur ds. Verschuure; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Rijssen-Noord 9.30 en 19.00 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 19.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. Schreuder; Rilland-Bath 18.30 uur ds. Van Gelder; Scherpenzeel 10.00 en 19.00 uur ds. Verschuure; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 9.30 uur ds. Brugge; Stolwijk 10.00 uur ds. Van Rijswijk; Terwolde-De Vecht 14.00 en 19.30 uur ds. Boeder; Tricht-Geldermalsen 14.30 en 19.30 uur ds. Labee; Uddel 10.00 en 19.00 uur ds. Mouw; Utrecht 14.30 en 20.00 uur ds. De Waard; Veen 14.30 en 19.30 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Schipper; Vlissingen 9.15 uur ds. Baan en 16.00 ds. Vreugdenhil; Wageningen 14.30 en 19.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 9.30, 15.00 (H.D.) en 19.30 uur ds. Karens; Woerden 10.00 uur ds. W. Harinck en 19.30 uur ds. Schipper;

Wolphaartsdijk 9.30 en 14.00 uur ds. Van Gelder; Yerseke 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Zeist 10.00 en 19.30 uur ds. Van Eckeveld; Zoetermeer 15.00 en 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 15.00 uur ds. Pater en 19.30 uur ds. Joosse; Zwolle 19.30 uur ds. Vogelaar.

■ DONDERDAG 10 MAART 2011

Dinteloord (bidrag) 10.00 uur ds. Labee en 19.00 uur ds. Schipper; Ermelo 19.30 uur ds. Mondria; Naaldwijk 19.45 uur ds. F. Mulder; Oostburg (bidrag) 10.00 en 15.30 uur ds. De Heer; Poederoyen (bidrag) 14.30 uur stud. Visser en 19.00 uur stud. Huijser; Scherpenzeel 13.30 uur ds. Verschuure (huw.bev.); Terneuzen (bidrag) 14.30 uur ds. Tuinier en 19.00 uur ds. Tanis.

■ VRIJDAG 11 MAART 2011

Nieuw Beijerland 13.00 uur ds. Vermeij (huw.bev.).

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openingstijden: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-1 te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloop-

huis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdagavond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om 10.00 en 18.30 u.

Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is ge-

opend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Den Haag:

Inloophuis 'Het Kompas': Apeldoornselaan 228, Den Haag.

Openingstijden: dinsdag 10.00 - 16.00 uur; woensdag 10.00 - 13.00 uur; donderdag t/m zaterdag 10.00 - 16.00 uur.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Begravenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

Te huur bij **Nunspeet / Elburg**
comf. 6 pers. vakantiehuis,
niet op vak.park. Ook ideaal voor
1 of 2 oudere echtparen
Tel. 0525-660577

Voor het leveren en leggen van **na-
tuurstenen- en keramische vloeren.**
Alleen eerste klas kwaliteit en steeds
de laagste prijs. **Tegelzettersbedrijf
J. Slingerland**, 0184-611917.

Oosterland (Zld): vak.huis te huur,
2/4 pers, mooi/gezellig, op erf,
buitengebied, vrij uitzicht, CV,
tel: 0111-644950

Te huur in Geldermalsen
2 grote kamers, zolder, wc,
douche en keuken. Ook apart, 1 of
2 pers., of jong gezin.
5 min. v.a. station, school, kerk.
Tel. 0345-651590 of 0623180982.

Vakantie woningruil
aangeboden: Ermelo, Veluwe
ruime hoekwoning
met 5 slaapkamers
7 min. lopen naar het bos
gevraagd: woning aan zee
voor gezin met 4 personen
wk 27 t/m 32 Ikleijer@kliksafe.nl
tel. 0341-563 135

Vakantie op de Veluwe?
www.rusteenweinig.nl

Te huur in ZEELAND
Vak.won. schoon, ruim en sfeervol!
www.boerderijvakantiezeeland.nl
Tel: 0113-302209

Stichting China
Veenendaal

Stort uw bijdrage op

rekening 32 06 66
t.n.v. Stichting China
Postbus 1150
3900 BD Veenendaal

Fietstocht door Bollenstreek

D.V. zaterdag 9 april

- 20 en 40 km routes
- Inschrijven en starten van 9.00 - 11.30 uur
- Startpunt: Ger. Gem. Lisse, Crocusstr. 2a
- Lunch onderweg te verkrijgen op gezellige stopplaats
- Huurfietsen (reserveren vóór 26 maart)
- Ook mogelijk: autoroute 60 km

Ten bate van:
Reformatorisch onderwijs
in de VS en Canada

Volw. €5,00; kind €2,50; gezin €12,50; Auto €6,50.
Info of reserveren: of 06 13625398 of
fietstochtollenstreek@hotmail.com

www.stolkorgels.nl

Johannus
Eminent
Monarke
Domus

Ook
occasions

Stolk
orgels

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55
(0180) 31 56 52

Filialen in: Krabbendijke - Beesd - Nederhemert - Papendrecht

Rijssen-Holten te huur een vrijstaand stenen zespersoons bungalow. In de rand van de prachtige bossen. Voorzien van cv, wasm en droger. Veel privacy.
Info 0180 52 12 19

Winst uit Verlies

Steun en troost vanuit Gods Woord
bij kanker!

Landelijke Contactdag: Woerden
DV zaterdag 2 april a.s.

Thema: "Pastor aan het ziekbed"
Meer Info & Opgave:

www.winstuitverlies.nl
of 0341-250434

A. Comrie	€ 35,-
Verzameling van leerredenen	
B. Smytegelt	€ 22,50
De weg der heiligmaking	
B. Smytegelt	€ 39,50
Des Christens Heil en Sieraad	
J. Hanappier	€ 14,95
Bid om de vrede van Jeruzalem	
Beukelman	€ 89,-
Vervolgstoffen	

Met de hand gebonden:

A. van Wesel 13 preken	€ 29,-
Waarvan 9 lijdenspreken	
C. Tuinman Catechismus	€ 100,-
Alles nieuwe druk, niet hertaald	

Te bestellen bij:

Uitgeverij De Oude Wijn

Tel. 033 286 5548 of
vanvulpen@kliksafe.nl

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE

Tel: 010-4517471

CO2 metingen

Advies en installatieburo

Voor een vrijblijvende offerte

aktie@kliksafe.nl

BJanssen 0113 - 34 03 07

Wij verzorgen begrafenissen in geheel Zuid- en Noord Beveland

Wilsbeschikking kunt u bij ons aanvragen
"Zo wil ik het als mijn sterven daar is"

Havikskruid 10, 4421 MN Kapelle,
Mobiel 06 53 23 73 20
www.begrafenisverzorging-janssen.nl

Geen crematies

Matthew Henry, nu ook in het 圣经文字

Helpt u ons vertalen en verspreiden?
Uw gift helpt hierbij.

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

3473-76.029 t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen
Voor info: 06-200 13 173 of www.hudsonstaylor.nl

begrafenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See, Kerkdiensten
tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Te huur op **camping Bergzicht**
te Ommen: 6-pers. stacar., 3 slpk.
Bezet wk. 29+30. Z.i.e.h.
Tel. info 06-82011963.

Te koop gevraagd:
THEOLOGISCHE BOEKEN
Antiquariaat Den Hertog
dhr. G.J. Zwoferink
Elzenkade 6, 3992 AC Houten,
Tel. 030-6346681

**“DE BESTE lerarenopleiding?
WOW!”**

Driestar Hogeschool biedt:

- hoog aangeschreven opleidingen
- ruime keus in verdiepende vakken
- sterke verbinding tussen theorie en praktijk

Open dag 12 maart
Informatie over al onze vol- en deeltijd opleidingen.

Kijk voor meer info over deze en onze andere open dagen op www.driestar-hogeschool.nl

Driestar hogeschool
TALENT IN ONTWIKKELING

Mooie **vakantiewoning** bij
boerderij met veel dieren,
waaronder paarden.
Voor 2-6 personen. In **Sauerland**.
Tel. 0049-2354 3293
www.hornbruch.de.vu

Elspeet, zomerhuisje te huur
voor 2 personen. Vrij :
week 10 t/m 17 week 19,20,22,23.
week 26 t/m 29 en na 5 aug.
tel: 0577-491348

Te koop: 4-persoons chalet
op park bij Elspeet, 8 mnd. oud,
op 290 m2 eigen grond, bosachtig
met onderhoudsvrij aangelegde
tuin, voll. ingericht, vrij uitzicht,
privacy, 2 slaapkamers, badkamer
met douchebad, ingebouwde
keuken, gaskachel, laminaatvloer
(hout), schuur, fietsen, temidden
van bos en hei (zondagsrust).
Vraagprijs € 98.000.
Tel. 06-20991877.

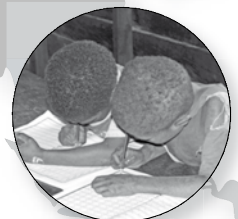
Handen van de kerk wereldwijd

**Dominicaanse
Republiek**
Gezondheidszorg

Darfur
Noodhulp

Papua
Alfabetisering

Peru
Aandacht en liefde
voor straatkinderen

Zuid-Afrika
Strijd tegen HIV / Aids

HANDEN VAN DE KERK
**Bijzondere
Noden**

GIRO 307447 Woerden

Help mee!

- Steun ons werk met een gift
- Nodig ons uit voor een gemeenteavond of op vereniging

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN
Houttuinlaan 7 • 3447 GM Woerden • T 0348 48 99 10 • E bijzonderenoden@cbgg.nl • I www.bijzonderenoden.nl

Boerenlandcamping **Grevelande**.
 Kamperen in het landschap
 bij boerderij.
 Rustig in eigen sfeer,
 10 min. lopen naar kerk.
 Vlakbij Grevelingenmeer en
 20 min naar de zee.
www.Grevelande.nl
 Fam. van der Velde heet U hartelijk
 welkom! Peuterdijk 59
 Herkingen, 0187-669317

RECREATIEHULP GEZOCHT
 op minicamping de **VIJVERHOF** in
 OMMEREN. Zin in gratis vakantie?
 En hou je van activiteiten orga-
 niseren? Kom dan eens naar de
 Betuwe in DV juli of augustus!
 Bel voor info: 0344 601973 of
 06 21 611 610 of stuur een mail:
info@vijverhof-ommeren.nl

Zorg...
 Respect...
 Aandacht...
 Geen crematies...

Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland

Tel. 0118-616012 of 0113-342304

**Kamperen in het zonnige
 zuiden!** Bij Nederlandse boer in
 ZW-Frankrijk. Fam Hoogendoorn,
 tel. 0033 553 893561 /
wimenaddy@orange.fr
 Vol week 30 en 31.

**De Saambinder
 Kerkelijk weekblad van de
 Gereformeerde Gemeenten**

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
 ds. G.J. van Aalst

**Bijdragen van medewerkers en boeken
 ter recensie aan:**

ds. G.J. van Aalst,
 Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
 tel. 0186-576990, fax 0186-575105
 e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
 Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
 tel. 0252-413800, fax 0252-420471
 e-mail: c.neele@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
 en berichten aan:**

redactie-secretaris: J.J. Verhage
 Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
 tel. 0180-420865, fax 0180-423583
 E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
 de datum van verschijning van De Saam-
 binder in de daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten
 en beroepingswerk aan:**

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
 postbus 608, 3440 AP Woerden,
 tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
 e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
 postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
 tel. 078-6912899, fax 078-6919536
 e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
 donderdag** vóór de week van
 verschijning aangeleverd te zijn.
 Rouwadvertenties **uiterlijk
 maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
 Familieberichten € 0,40 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
 Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
 postbus 608, 3440 AP Woerden,
 tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
 e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
 abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
 voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
 (te betalen per 1 april en 1 oktober);
 voor het buitenland:
 € 24,- per jaar + extra portiekosten.
 Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av,
 N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

*De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelij-
 keit betreffende de inhoud van de advertenties
 en de (recensies van de) aangekondigde boeken.*

**HEBRON
 in Nieuwerkerk**
 start een tweede woongroep
 voor mensen met dementie
 Nog acht plaatsen
 beschikbaar!

- Huiselijke reformatorische omgeving
- Individuele begeleiding in kleine groepen
- Familie en bekenden zijn altijd van harte welkom
- Ruime kamers in fraai historisch pand
- Voorzieningen in Nieuwerkerk op loopafstand

**STICHTING
 ZORGVERLENING**
 van de Gereformeerde Gemeenten
 in Zeeland

Meer weten? Neem contact op of
 kom langs voor een kennismakingsbezoek
 Tel. (0118) 67 66 78

www.stichtingzorgverlening.nl

Siloah heeft 28 voorzieningen, waaronder woonlocaties, centra voor dagactiviteiten en logeerfaciliteiten. Tevens biedt Siloah zaterdagopvang en ambulante zorgvormen, zoals zorg aan huis, begeleid zelfstandig wonen (BZW) en praktisch pedagogische gezinsbegeleiding. Ruim 600 medewerkers verlenen zorg aan ongeveer 590 cliënten.

Betrokken, Bijbelse zorg verlenen aan de gehandicapte medemens. Dat is de missie van Siloah. Dat vraagt om mensen die werken met hun hart. Die zorg en aandacht geven en die weten wat zij daarvoor terugkrijgen. Weet wat je waard bent en kom bij Siloah werken.

Siloah zoekt voor woonlocatie de Akker te Bodegraven een

Begeleider 24 - 28 uur

Wil je meer weten?

Informeer dan tijdens kantooruren op telefoonnummer 088-2754500 of kijk op www.siloah.nl. Je sollicitatie kun je richten, onder vermelding van de vacature, aan Hoofdkantoor Siloah, Postbus 290, 2980 AG RIDDERKERK

Kraamzorg & Thuiszorg

900 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor meer informatie over kraamzorg, wijkzorg, verpleging of (huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.

Of wordt zèlf RST Zorgverlener!
Reageer via 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Student (22 jr.) zoekt kamer/
kostgezin in (nabije omg. van)
Koudekerk / Alphen a/d Rijn
van april t/m jan/feb 2012.
Tel. 06-27046216.

E.Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper
010-450 66 26
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Dé inrichter voor Kerk, School en Kantoor

Showroom: Marconistraat 13, 4461 HH Goes
Postadres: Postbus 36, 4400 AA Yerseke
T 0113 57 29 07 F 0113 57 38 73
E info@piethoekman.nl M 06 53 15 47 11

HOEKMAN
GOES - YERSEKE

Orgelcentrum HET BINNENVELD

In- en verkoop van klassieke orgels

JOHANNUS
DOMUS
UNICO
VIVACE
CONTENT

Onze showroom is geopend op afspraak.

Wim en Jenny Achterstraat
Friesesteeg 56
3911 VR Rhenen
telefoon 0317 - 61 20 10

www.orgelcentrum.nl

Te huur in Canada, een
vakantiewoning dichtbij Norwich
(Ontario). Tel. 001519 688 0947.
Hollands sprekend.

Persoonlijke zorg
voor uw begrafenis

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

Wij verzorgen alleen begrafenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden

Op zoek naar een
doopjurk of dooppakje?
Bijkijk onze geheel vernieuwde site
www.naaiatelier-jannie.nl
voor onze uitgebreide collectie
of bel ons voor een afspraak!
J.W. Petersen-de Langen
Beethovenlaan 54
8071 VL Nunspeet
Tel. 0341-257203 of 06-53514555

Rust en ontspanning in de
prachtige Eifel! Ruime apparte-
menten te huur. Inl.: 0049 6594
258990 en www.huizesolagrati.nl

begrafenisverzorging

Wij verzorgen begrafenissen
(geen crematies) op de gehele Veluwe,
in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begrafenisverzorger

G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o. T (0341) 253 813
Kampen e.o. T (038) 3332 383
Rijssen e.o. T (0548) 540 053
overige plaatsen en b.g.g. T (0577) 401 689

Begrafenisverzorging Vos
Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
T (0577) 401 689

Vertrouwd versorgd

